

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

Egész évre 10 100 — kr.
Félévre 5 50 —
Negyedévre 2 20 —
Egy hónapra 1 10 —
Egyes száma ára 4 kr.

Felolós szerkesztő: **KOHÁNYI GYULA.**
Kiadók: **HOFFMANN és KRONOVITZ.**

Hirdetési díj:
Négy hasábos poszt sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmű s többször
hirdetéseik aiku szerint jutányos áron vetetnek fel. Bélye-
den külön beiktatásért 30 kr.

Elvtársainkhoz!

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága az 1848-iki ujjászületés félszázados emlékét nem azon a napon ünnepli, amelyet a nemzet állandó kegyelete a szabadság ünnepnapjául szentelt. Márczius 15-ike ebben az esztendőben is az ifjúság és a nép ünnepe volt: a törvényhatóság nem ünnepe.

Okát nem kutatjuk. Az országos törvény politikai háttérét nem vizsgáljuk, csak rámutatunk, hogy sem az egyes hazafiakra, sem a társadalomra, sem a törvényhatóságokra a törvény az ünneplés kötelezettségét rá nem parancsolja s ha Debreczen város törvényhatósága márczius 15-ike helyett mégis ápril 11-én ünnepel: ez az eljárás a nemzeti kegyelet helyére a hivatalos körök akaratát állítja.

Az alkotmányos királyságok és parlamenti államok története a törvények keletkezését a nemzeti akarat nyilvánulásától számítja. Az 1848-iki dicső törvények is mindenekelőtt a nemzeti akarat vívmányai s ez a nemzeti akarat márczius 15-én nyilatkozott meg a magas fenséges és ellenállhatatlan erejében: ezért márczius 15-ike a nemzeti erő érvényesülésének örömmünnepe.

Az ápril 11-iki ünnep tárgya csakis a törvény szentesítése. A királyi szentesítés megtagadása pedig az alkotmány legsúlyosabb válsága. Nem is volt rá eset, hogy legalkotmányosabban uralkodó királyunk az országgyűlés által alkotott törvényektől a szentesítést idáig megtagadta volna. Bizonyára ez az oka, hogy más nemzetek is nem a törvény szentesítésének napját ünneplik.

Nekünk pedig a nemzeti ünnepből nem szabad kirekeszteni azok emlékét sem, kik a törvények védelmében börtönt, számkivetést, hősi vagy vértanui halált szenvedtek. A nemzeti kegyelet és az alkotmányos király iránti hűség egymással nem ellenkeznek.

Ezen meggyőződésünk szerint minden független polgárnak hazafiui kötelessége, hiven megmaradni a nemzeti kegyelet által életre keltett és szentesített ünnepnap — márczius 15-ike — mellett.

Mi az ápril 11-iki ünneplésben való részvétel miatt nem támadjuk meg senki hazafiságát, sem hivatalos kötelességének teljesítésétől senkit visszatartani nem szándékozunk, de meggyőződésünk, hogy **aki magát a függetlenségi és 48-as párt tagjának vallja, az ezentul is márczius 15-én és nem ápril 11-én ünnepel s az ezen napon tartandó ünnepi cselekvényekben — hacsak hivatala nem kötelezi — részt nem veszen.**

A debreczeni függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága.

Lesz még egyszer ünnep a világon...

Mi tehát most nem ünnepelünk. Hogy miért, világosan megmondja pártunk intéző bizottsága. A ki ért magyarul és magyarul érez megérti szövegünket és érzi, hogy minden szavában igazságot mondunk. Érti és érzi az is, ki alkalmazkodó politikából azt hiszi, hogy más uton kell haladnia. Mert hiszen többre becsülöm én nemzetem értelmi erejét, hogysem föltegyem róla azt a történelmi színvakságot, — többre becsülöm becsületét, — semhogy elhiggyem róla azt az álnokságot, amely ápril 11-ikének saját akaratából való, minden befolyástól ment ünnepeléséhez szükséges volna.

Törvény tisztelet mellett igazság lakozik a magyar nép lelkében és azért nem fog megbarátkozni soha azzal a gondolattal, hogy olyan napot ünnepeljen, amely felkölti legkeserűbb emlékeit, mindazokat, a miket feledni nem tud, habár nagylelkűen megbocsátott.

Minduntalan a király és nemzet egymás iránti bizalmáról, kiengesztelésről és hűségről szónokolnak az udvari emberek. De mi nem hallgathatunk rájuk, mert cikornyás észjárások sérti népünk egyszerű becsületességét. Hiszen tudjuk

azt mi is, hogy magában véve nagy szerencse lenne, hogy a király és nemzet együtt ünnepel. Tudjuk nagyon jól, hogy negyedfélszáz esztendő óta a király szive hűségese nemzetétől többnyire idegen maradt: de ha a király jószágos szive most örömet ünnepel együtt nemzetével, tanácsosainak bárgyúsága vagy gyávasága lehet az egyedüli ok a miért nem azt a napot választotta, melyet nemzetének legszantebb kegyelete avatott fel az 1848-iki ujjászületés ünnepéül.

A ki ápril 11-ét kieszelte, hogy márczius 15-ét háttérbe szorítsa: a magyar ember lelkét akarja kétfelé választani. Pedig abban elválaszthatatlanul él a haza szeretete és a király iránti hűség. És ezért nem lehet mindkettőnek méltó ünnepe az a nap, a melyen a márczius 15-én kivívott törvények szentesítése megtörtént ugyan, de csak azért hogy nemsokára megkezdődjék az esküszegés és a haza ellenségeinek forradalma.

A magyar nemzetnek a királyi tiszt szentségében vetett hitekövetelte volna azt a gyöngéd kiméletet, hogy mikor a szabadságharcz emlékezetét ünnepli, az ünnep-től távol tartassék mindaz, a mi e hitét bántóan érintheti.

De hiszen ápril 11-ike nem is a szabadságharcz ünnepe lesz. Lehet hogy egyik másik ünnepi szónok nem lévén képes lelkében teljesen elnyomni az igazságot, egy morzsányi kegyeletet juttat majd azok emlékeztenek is, a kik a szentesített törvényeket alkották és később védelmezték. De mely szóval emlékezik meg az ünnepet rendelő törvény Magyarország ujjáteremtőjéről, miképen dicsőíti nagyjainkat, mit mond hőseinkről, mivel áldoz a vértanuk emlékeztének?

Mindezekről hallgat és azért távol a megrendelt ünnep zajától hallgatunk mi is, elnyomván keblünk háborgó keserűségét, megelégszünk most a vallás ünnepével. Templomainkban és házainkban az emberiség megváltását ünnepeljük és el nem csüggedünk, mert az elnyomott igazságnak föl kell támadnia s teljes erejében bekövetkezik a megváltás a magyar nemzet szabadságára is, mely az emberi nem boldogságáért annyi vért és könnyet áldozott. És akkor ünnepelünk mi is, kik most különvölünk: együtt, büszkén, szabadon örökök idők re!

B. S.

FELEJTSETEK!...

Felejtetek! feledni hogyha tudtok:
En nem felejtetek pillanatra sem.
Elem mered, mint siri rém a multak
Halottra sebzett arca véresen.
Rablanczotok' csak fűzzétek szorosbra,
Aldjátok azt a szégyentelt igát!
En a multak szavara hallgatók.
Mely iszonyattal tiltólag kiált.

Rút börtönöknek rémes éjjelen
Lanczos rabokkal lelkeim főviraszt;
Nehez büntések; nemes büszke arcok...
Mi volt a bűnök? — tudjátok ti azt.
Szivemben itt sajn minden sóhajuk,
Aldom őket, hogy e bűnt e kőválték,
Órok dicsőség részük; — s ronda börtön:
Mert a hazát maguknál jobb szerették.

Halálra vonszolt vértanuk között
Tepett szivem megtörve fölökog,
Látom, mint furja at gyilkos golyó
A szenteken-l úsztabb homlokot,
Es látom a bitófa szörnyű képét,
A megfeszítet Messiasokat...
— Ne, ne tovább! En nem bírok feledni.
Bar minden porczem atok s kárhozat.

Felejtetek; s menjetek ünnepelni
Győzöttek verből fakadt hatalmat;
— En kímégyek: őrizni ez alatt
Szent vértanuknak esőndes siri álmát.
Am fejetek' hajlitsa hódolatra
Remelt jobb-let, szamitas es eszély;
— En hallgatom a fűszal suttagasat,
Mely sirjukon álmaikról beszél.

Es képzetem földéz annyi árnyat,
Bűnt, hitszegést, mitől sötét a mult.
Látom a maglyat, melyen minden álm
S hofi-remény elhamvált; vérbe fult.
Elem mered, mint siri rém, a multak
Halottra sebzett arca véresen...
— Felejtetek, feledni hogyha tudtok:
En nem felejtetek pillanatra sem.

Benedek János.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

Nemes kéregetők.

A nőgyelet elnökeinek hódoló tisztelettel ajánlva.
Irtá: **Gondy Károly.**

Beaucoup plus facile est donner qui
accepter. — Regi francia közmondás; jele,
hogy a francia büszke nemzet.

Ha van nemes adakozó, bizonyára van
nemes kéregető is.

Ismét egy temp'om kéregető! Még hozzá
intelligens külsejű; mint maga mondja: gyógy-
szerész. — Templomokba lecsapott a villám;
porrá egett és ő az Isten nevében e hosszú
és nehéz utra vállalkozott. Isten dolga nem a
mi dolgunk; ha úgy akarta, újra felejtjük,
hogy legyen a munkának áldott kenyere!...

A gyógyszerész itt a távolban is foly-
tatja mesterségét, még pedig a legbiztosabb
gyógyírt nyújtja: központot teremt újra a
szentvéd sziveknek honnan lelki fájdalomtól
megkönnyűlvél térnek vissza atkozott
otthonukba.

— Nagy a családi nyomor, sok egyrészt
az Isten áldása, sok a gyermek és Isten egyet
sem veszen magához... pedig mily szépen
mondja Krisztus: Hagyjátok hozzám jönni a
kisdedekeket, mert övek a menyek országa!...
nekem — nem Magyarország, — mert nem
tudom tisztán Isten igéjével taplálni és ez fáj
az apai szivnek! Mi lesz belőlünk, mi lesz
belőlünk, ha tovább így tengődünk?!...

Igy panaszkodott a kétségbe esett apa
és az Isten meghallgatta. Egy szempillantás
alatt megsemmisült a templom és az ác, ki
legjobban panaszkodott, halálal tekint az égbe,

A háboru küszöbén.

A ma érkezett összes hírek a háborut
kikerülhetetlennek tüntetik fel, annak daczára
is, hogy bizonyos amerikai források szerint
Mac Kinleynnek most már hetfőre várható üze-
nete nem lesz olyan erőszakos jellegű, a mi-
lyennek azt egyes lapok elhitetni akarják.

Az amerikai közelemény Hawaii és Ku-
bát az Unióban szeretné látni. Ha ezt eléri,
Haitira és Domingóra kerül a sor. Az utóbbi
években lezajlott események siettetik a dolgok-
nak ily irányban való megerlelődését.

A Madridban képviselt hatalmakat kü-
lönben már tegnap éjjel értesítették, hogy
Spanyolország csak az esetben erősíti meg a
kubai fegyverszünetre vonatkozó jegyzékét, ha
a kubai felkölök maguk kéri azt.

Ezzel megtörtént a döntés. A koczka
elvetetett. Spanyolország és az Unio közt
kikerülhetetlen a háboru Sagasta jegyzékét
követni fogja a hadüzenet. A befejezett tények
maguk czafoltak meg a megkísérelt, de telje-
sen eredménytelennek bizonyult intervenczió
hivét. Hogy az első lövések hol fognak eldör-
dülni, bizonytalan még, de hogy pár nap
lefojasa alatt eldördülnek, az már két-
segtelen.

Az Unio egész lakosságának érdeklődése
most annak az üzenetek a tartalma felé
irányul, amelyet Mac Kinley hetfőn fog a
kongresszus elé terjeszteni. Az üzenet szöve-
get ma még senki sem sejtetheti. Parter, az
elnök magantitkára azonban ugy nyilatkozott,
hogy az elnök a legerélyesebben foglal állást
Kuba mellett, amelynek szenvedéseit a lehető
leghamarabb meg kell szüntetni.

Föltétlenül megbízható, diplomáciai
helyről szerzett értesülések szerint, a konfliktus-
nak békes megoldása van kizárva.

Wekerle ellen — Bánffy! A fő-
rendház a minap tudvalevőleg báró Harkányi
Frigyest választotta be a kvóta-bizottságba.
Mint hogy a főrendházat ebből kifolyólag
szemrehányás is érte a miatt, hogy nem dr.
Wekerle Sandort választotta meg, a Bud. Tud.
feltétlenül megbízható forrásból szerzett ér-
tesülésére hivatkozva, egy közleményben ki-

jelenti, hogy a dolog következőleg történt:
Báró Bánffy Dezső miniszterelnök az elhunyt
Gajzágó Salamon helyébe, a ki az utolsó
kvóta-bizottság tagja volt, báró Harkányi Fri-
gyest ajánlotta. Ennek ellenében prof. Karolyi
Tibor, a főrendház alelnöke, három tagot
kivánt jelölteni, akik közül a főrendek, ha
úgy akarják, választhassanak, még pedig báró
Harkányi Frigyest, dr. Wekerle Sandort és
Daruváry Alajost. A főrendek értekezletén így
is tette meg a jelölést: s ezt ott tudomásul
vették. Wekerle Sándor mellőzése tehát a
kormányelnök iniciatívájára vezethető vissza,
mely azon elvből indult ki, hogy a bírói ha-
talmom gyakorlásáról szóló törvény rendelkezé-
sének analogiájára bírói funkcióval fölrühá-
zott egyén mint a törvényhozás tagja sem fő-
gadhatal el külön megbízást. Ehhez nem kell
kommentár!

Nekem szeretni senkit nem szabad.

dr. Király Péter.

Nekem szeretni senkit nem szabad
Független magyar hazámom kívül —
A balszerencse bármily sorsot ad
Övé maradok, rendületlenül!

Nekem szeretni senkit nem szabad
Csak a szereplőtlen tiszta jellemet,
Habár kezemb' koldusbot marad
Avval is védem ezt a szent nevet.

Nekem szeretni senkit nem szabad
Durva önzédek itt a szerelem —
Rám az önzédek szennye nem tapad
Ez életüket büszkén megvetem!

Nekem szeretni senkit nem szabad
Független magyar hazámom kívül —
Fajdalomtól bár szivem megszakad:
Övé maradok, rendületlenül!

mert új tetőt készíthet a templomnak,
mihtha gyermekeit újra venne védő szár-
nyai alá.

Nincsen hát okunk zúgolódni az Isten
ítélete ellen; minden rombolásaiban újra
teremt.

A miniszteri engedélyben ki van kötve,
hogy: csak saját hitsorsosainal kéregethet.
Hát az egy cseppet sem nemes, hogy a
segélynyújtásban felekezeti szegre utal az ország
főszolgája; ugy látszik egytuttal nem Isten
szolgája. Egy az Isten az égben, egy az em-
beriség a földön!...

Ah! megszólalt a havasi kürt, — ki ne
ösmerné?!

A jó öreg Dobronyi már ily korán fujja,
míg a családja még otthon alszik es ha fel-
kel — talán éheznek!

Tudtommal nincsen ma a háznál név-
sem születésnap... lehet, hogy az öreg job-
ban tudja. — Nem, csak olyan minennapi
kenyernap... Kit legelőbb ér, azt tiszteli
meg reggeli imájával. Mióta meg van, csak
szájával keres; imádkozni még nem felejtett:
a »havasi kürt« a Miatyánk-ja, a legyel
hymnus a Hiszekegy-je.

Ó nem szóval, sem írásban nem könyö-
rög, csak trombitáját szólaltatja, nemes vitéz
ambicióval szal mindenkor a nyomorral síkra
de azért nem kihívó a kürt szava sem modora
csak egy két hatost kér reggelire, ebédre a
konzert má-ut kifujja. Hangszerét énekelte,
mert még érezni tud és még érezni tud csal-
ládjáért. adjatok! ne utasítsátok segély nél-
kül a két összefort kelbelszót.

Hát ti fejedelmeg honorált opera hősök
másképp tesztek? Orfeusok vagytok, szikla
templomot ostromoltok... a drága zenekar
szereli fel kórvényeiteket, az adoir a kormány

siet segítésekre, mert csiszoljátok a sziv
nyers gyémántjait, hogy a műveltek még job-
ban tündökölhessenek.

Komjáthy uram! hárfá legyen a bővített
orkheszterben, mert nem látjátok garasom.
Hatha gyűjtenék a hárfára es a színház u-
lajdona maradna? Bizony a 43,000 fetra pre-
tuminált újítás nem fog annyi gyönyört sze-
rezni, — mint az a darabka hárfá! De
van a városnak egy laczer stipendiuma is
művészi czelokra, hátha kiképezetne ennek
kezelésére valakit, mert a jó hárfás már csak
fehér holló a mai zenevilágban.

A zene a sziv nevelője, talán még fenn-
tartója; egész lényünk helytartója. Ki arra
érzékteleo, annak jobb lett volna nem szület-
nie!

A zene nevelési rendszerünk koronája...
igen, a tarsas életnek is primadonnákat nevel.
A zenészek nem lehet büne, kivéve (az igaz-
gató felfogasa szerint) ha gázsiját kéri. Van
már két zeneakadémiánk van kitalás, hogy
nem es város meg nemesebb lesz... hej!
sok még az érzéketlen köztünk!... sámfára
azt az öszzezsugorodott szivet!... ne ki-
méljük. Előre! Petőfi dalköre. Csak a dalárda
elnöke lehet a polgárok igazi mestere.

Hallga! még a 60 éves még özvegy-
ségre jutott szakácsné is egymagában a
konyhában énekelve kavarja a rántást. Ide-
bent a szalonban mosolyogva néznek egymás-
ra a vendégek... mit is szóljanak, ha a sziv
is megrázkódik?... Igen ám, mint midőn a
16 éves hajadon első szivvirága az epedő
Napsugárra fakadozik, oly szerény es remegő
a hangja. Talán szerelmes? Nem rég volt
az!... csak patience-t játszik szivevel, sem-
legesből mi telne egyebb? feleledt érzése
visszaszállt a multak emlékébe!

TARKA ÉLET.

Mikor menjen férjhez a leány?

Egy előkelő angol családi lap felvetette ezt a kérdést. Mikor a témát oda teszi olvasó elé, mindjárt hozzátesszi, hogy absztrahálni akar társadalmi és vagyoni akadályoktól. Tekintsenek olyan párokat, akiknek az élet ebben a tekintetben nem parancsol és mondják ki, hogy mely időpontot tartják legalkalmasabbnak a leány férjhez menetére.

Az ilyen kérdés Angliában — s tán másutt is — mindig érdeklődésre talál. A társadalom minden rétegeből jelentkeznek hozzászólók. Ime néhány vélemény:

Lady Florence Guilbert ezeket írja: Két jegye: ha szereti egymást, sohasem nagyon fiatal arra, hogy megtartsa esküvőjét. Hisz a világon nincs szebb látvány a fiatal szerelemnél.

Nem éppen a látványosság szempontjából, de élettapasztaláson alapuló okokból ajánlja lady Hayward a korai házasságot.

— Ha boldogok akarnak lenni, leánykaim, ne várjanak a férjhez menettel, amíg izlésük és jellemük teljesen megállapodott. Minél fiatalabbak annál könnyebben idomulnak férjhez izléséhez. De ami önműre áll a férfiakat is illeti: minél fiatalabb a jövődöbeli annál több a zűlést, hogy jó térjék csinaljanak belőle.

A korai férjhez mentelnek eme két apostola ellenében Héppworth-Dixon Ella kisasszony ellenzi a korai férjhezmenetet. Álláspontját így indokolja:

— A század tapasztalása arra mutat, hogy minden fiatal ember, mielőtt szíve érzenese az igazi talajt megtalálja, előbb a boldogját járja. Veszedelmes dolog, ha az első érzést mindjárt olyanba veszi, mintha egész életre szólna, mert csakhamar bekövetkezik a kiábrándulás.

Az első szerelem soha sem jó alapja a boldog házasságnak, mi bizonyít két dolog, az első, hogy a valópörök fele olyanokból telik ki, akik fiatalon keltek egybe; a másik, hogy nem találkoztam még fiatal asszonnnyal, ki első szerelmére gondolva, hozzá nem tette volna: — Mily csacsi voltam!

Hallgassatok meg! Nem Judith sem Ágnes asszony, ki véres lepiét lába mossa. Jó asszony, szegény asszony boldog asszony, Most is azt műveli, mit dajka korában megszokott, illetőleg folytatja anyai rendeltetését a felnőtteket tej helyett mézzel táplálja, ki tesz többet és fontosabbat a háznál? Példát vegyetek ti elkényeztetett anyák és tudjátok, hogy nem a kandaló az élet kohó. Ki nem pirul a konyha körül az nem érdemi hogy a gyermeke anyjának szólítsa.

Nemességét és érdemkeresztet oly főadónőnek, ki 40 év óta szolgáltatja a „tauglich“ katonákat, kinek leánya és veje is a kantonban üzi e legnemesebb mesterséget.

Ének közben a munka nemesebb színvonalra emelkedik, csak azt ne tiltsátok meg a munkásnak, ha jó munkát akartok!

A dal a becsületet munka pecsétje, a gonoszoknak nincsen hozzá érzéke. Csupán két csapás van, mivel Isten irtalmatlanul büntet és az: a süketiség és fősvénység. Tinódi az utolsó magyar hegedős is nem annyira hős kardjának mint lantjának köszönheti, hogy most a fejedelmi kegy után Boesky mellett foglal helyet.

A pazarlás mint az ének

Tultengése a jó szívnék.

Csak a süket fősvénnyt kerüld...

A föld ilyet minek is szült?!

A pazarlás és fősvénység között kigyózó uton ott örködik a jótékonyág angyali kara. Harfával, lanttal és tiszta lélekkel járnak az Ur körül...

Ni ni! két szép asszony angyali feje bukkan fel a grádics feljártánál, talán vetetni...?

Miss Heppworth-Dixon azonban mégis megengedi, hogy a lány férjhez mehessen első szerelméhez, mert nála nem okvetlenül szükséges a tapasztalat.

Ujdonságok.

* **Előfizetőinknek, olvasóinknak s minden magyar honfitársunknak sok boldog husvét ünnepeket kívánunk.**

* **Lapunk legközelebbi száma a husvét ünnepek miatt kedden, f. hó 12-én jelenik meg.**

Lapunk mai száma 18 oldalon következő dús tartalommal jelenik meg:

A fölapon:

A függetlenségi és 48-as párt intéző bizottságának felhívása.

Vezérellek: Lesz még egyszer ünnep a világon. B. S.

Felejtetek. (Költemény.) B e n e d e k János.

Tárca: Nemes kéregetők. G o n d y Károly.

A háboru küszöbén. Wekerle ellen — Bánffy!

Nekem szeretni senkit sem szabad. — (Költemény.) Dr. Király Peter.

Tarka élet: Mikor menjen férjhez a leány? Ujdonságok.

Tavirakok.

A gyávák. S. S z a b ó József.

Csarnok.

A mellékleten.

Föltamadunk. K ó s a Barna.

Soha többé. (Angolból.) Ij. T. L. fordítása.

Az emlékezet tükrében. V é r t e s s y Arnold.

Általános ünneplés. K u t h y Zsigmond.

A modern böles Salamon.

Régi emlékeimből. Dr. B a r t h a Bela.

Hogy születik a magyikás? Cs. J.

Gábor urfi. J a b l o n c z a y Kálmán.

Igen ám, de ők veszik az ember szívét masina nélkül lépten nyomon, műterem sem kell, be van a szívök, rendezve, meg olvasni sem kell. Egy, kettő: ... és meg van!

Gyorsfénypékező a női szív, alig hogy beállit, már nyújtja az eredményt. A női szem lenesében belátnak Röntgen sugarak nélkül is az emberek szívebe, vesejébe, és nyálábólják rajta a remény sugarait a népkonyha kamrájában a sötétben szenvedők számára. A nyomortól érzékenyített szívük lapjára hany ecsetre és szánalomra méltó életkép változik?!

Nagy cselja volt a Teremtőnek, midőn négy ellentétes nemet alkotott: fele épít, fele rombol. És az ki a kalapácsal oly helykén jár, az az építő fel? Nem; hanem ki látszólag semmit sem tesz és csupán szenvedő állapotban tartja fenn az eget!...

Szegényletemben a fekete posztót és szőretném a fejemre hazni; ugy restellem, hogy nem magunktól sietünk az oltárhoz járulni, mit a nemes szívek a szenvedő emberiségnek emeltek.

A történelem nem egy lapja tanuskodik egyes nők viághódító képességéről, hát egy nőgyelet mily hatalom?!... Bischitz Dávidné minden esetre nagyobb és régibb alakja az országnak, mint Bánffy Dezső br... ők csak éppen a monogramjukban egyeznek: — És Hirsch báróné talán nem oly nemes, ha nem nemesebb a magából és nem ország zsebéből szórni a nyomorultaknak?... Hogy győzik szívvel a nemes lekek!... hogy bele nem faradnak az oltár építkezésbe?!

Budapesten vagy 45 év óta készül a Bazilika. Mikor lesz készen a főoltára? csak nem akkor, ha újra bedől a kopulája?!

Istentiszteletek.

Husvét első nap.

Nagy: Belteky Lajos s. lelkész.

Kist: Dicsőfi József

Kossuth u. t.: Könyves Tóth Kálmán.

I. napján délután.

Nagy: Bokross Elek esk. fel.

Kist: Soltész Elemér Samior,

Kossuth: Kádár Andor 4. th.

Ispotály Bagaméri Károly esk. fel.

II. napján reggel.

Nagy: Soltész Elemér Senior,

Kist: Bokros Elek

Kossuth: Bagaméri Károly,

Ispotály: Kádár Andor.

Városi szegényház husvét II. napján d. e.: Belteki Lajos s. lelkész (Urvacsoraosztás)

II. napján délután.

Nagy: Bagaméri Károly

Kist: Kádár Andor

Kossuth: Soltész Elemér.

Ispotály Bokros Elek.

Az ág. hitv. ev. templomban H u s - v é t e l s ő n a p j á n ; d. e. 10 óraker az ünnepi beszédet Maternyi Lajos, urvacsorát oszt Maternyi Lajos. Délután 3 óraker predikál Keller Sándor. — H u s v é t m á s o d n a p j á n d. e. 10 óraker : H a j á s z Lajos istentisztelet végeztével urvacsora. Délután 3 óraker egyh. beszósz tart Hajász Lajos hitoktató, urvacsorát édet Maternyi Lajos.

* **A debreczeni ref. tanítóképző új világitásban.** Bizonyos elfogultság tartotta fogva a tanügyi társadalom egy jó részét, épen ugy a közoktatási közegeket is, a felekezeti tanítóképzők képesítő orejére nézve. S a balázsfalvi, karánszabesi, egri primási felekezeti képezdek, no meg egy néhányról szerte a hazában szálíngózó kedvezőtlen hírek miatt rányomták a szegénybélveget az összes felekezeti képezekre. Az állami képezőbeng végzett tanítók is bizonyos fölényt kívántak gyakorolni felekezeti képezőben képesített kartársaik felett, tisztán és kiválólag

Azóta hány színház épült! Talán már felesleges a templom? — A zsidók nem azt mondják. A helybeli templomuk másfél év alatt elkészült és Budapesten 6 milliót gyűjtönek egy óriási templomra. A zsidó a hitközségeivel győz: valláspolitikát követ. Tessék követni, szabad. De mikép, ha az ekleziák és hivei szegények?

És mit akar Lueger? Templomra kéreget, bizonyosan ezen zsidó templomra, ha mindjárt a zsidó itt is ki fog tenni magáért, mert egyházat egyházzal kerget. Nem Félegyházán, de Kétegyháza születt.

Lueger nemcsak az Isten, de a császár nevében is kéreget. A közös haza mindkét oldalán körözötti gyűjtőveit, egyelőre a magánasok között, lehet, hogy később kapitányi engedélyt váltat... ki tudja? Ki tudja, mit hoz a december 2-dika?! A kereszties templom alkalmasint sok keresztiet szül, a mitől mi magyarok nem igen idegenkedünk, kivált most, midőn a kereszties háboruban egyre új hiveket toborzunk.

Mondják, sőt írják, hogy Lueger báróságra aspirál. Csak nem?! akkor ő a legnemtelenebb kéregető a közös hazában. Lueger oly város új templomára kéreget, hol a mi sz. István templomunra tetek a kétfejű sas!

Bármily templomra akármily alkalommal szívesen adakozok, de Bécs ünnepeire csak akkor nyitnam erszényemet, ha Lueger azt a csuda vasas sas templomunk tetejéről elüzi és helyébe koronánk keresztjét, ha mindjárt görbén is feltüzi.

Ósi jogaink és büszkeségünk! mig ott megalazzák, füleink még a templomra is elzárják.

azonoknál fogva, hogy jó képzést az állam kivül más képző nem is nyújthat. S ezt a feladást még erősíteni volt hivatva az a jó adag felületességgel kimondott közoktatási kormányi ítélet, mely valószínűleg az itt-ott szerzett gyenge tapasztalat alapján, általánosan páleztát tört a felekezeti képzők kellő színvonalon megállhatása felett. — Mi is úgy vagyunk meggyőződve, hogy a páleza törésre sok esetben lehet is, van is ok, de jól megjegyezzük nem minden esetben. Mi, kik abban a szerencsés helyzetben vagyunk, hogy a magyarországi állami és felekezeti képzők nivóját csaknem kivétel nélkül ismerjük és pedig közvetlen tapasztalásból: a tanügyi kormány és társadalom általánosító ereje alól már rég, ugyszólván eleitől fogva kivontuk a debreczeni református tanítóképzőt. Különben az évtizedes felreértések csorbája kiközösülésére a mi — elvégre is csak egyeni — állításunkon kívül hadd jöjjön most már maga a miniszter, ki mult hó márcz. 28-án 16412. sz. alatt arról értesítette a tiszántúli egyházkerület püspökét, hogy „a debreczeni tanítóképző mult évi évtizedes jelentéséből” és „Ertesítőből” arról szerzett meggyőződést, hogy a nevezett intézet *nemesek* hogy megfelel a törvény követelményeinek, hanem gondos vezetésével, a tanítási anyagot rendezettségével, azok kezező anyagi javadalmazásával a tanítás céljaira szolgáló segédeszközök bővítésével a fokozott várakozást is kielégíti. — Ez a competens helyről jött kijelentés elégtétel nekünk a szenvedett, kicsinyülő, lenéző évtizedes magatartással szemben a megnyugtató és felvilágosító lehet mindazokra, kik eddig a karánbesi fagygyu gyertya pislogó világánál látták a debreczeni református tanítóképzőt is. A kor követelménye megnyilatkozását látjuk a mécesnek villany lámpával történt felszerelésében.

* Társas kirándulás Konstantinápolyba. A debreczeni daleyilet kirándulása iránt nem csak városunk közönségénél, de az ország távol fekvő városaiban nagy az érdeklődés, naponként jön az elnökséghez levél, melyben tájékoztató prospektusokat kérnek egyesek és jelzik, hogy óhajtanának a kirándulásban részt venni, B-Pest, Szatmar, Nyiregyházról már többen jelentkeztek és mint értesülünk M.-Szigettől kezdve az egész vonalon, melyen végig utazik a társaság, valószínűleg lesznek csatlakozók Magában Konstantinápolyban az ottani rendezőség szívvvel, lélekkel igyekszik a magyar társaságnak fogadására. Ujabbán a Konstantinápolyi Olasz és Francia Colónia kérte fel az egyet, hogy diszes helyiségekben jótékonyczelu előadásokat tartsanak, mely kérelemnek az egyesület szives készséggel hajlandó eleget tenni. Bulgária fővárosában Söfiában a sajtó csinálja a legnagyobb propagandát s örömmel olvassuk a „Le Courier des Balkans” lapból, hogy a tervbe vett hangverseny mely rokonszenvel van fogadva s általában a magyar vendégek mely szeretettel vártnak. Az érdekes közlemény fordítása szöszierint a következő: — A Debreczeni magyar dalmok Söfiában! — Mint jó forrásból értesülünk a debreczeni daleyilet a legközelebsi május hó vége felé Söfiába szandékozik jónai, hogy itt a két jótékony egyesületünk javára egy hangverseny rendezzen. A felesleges költségek elkerülése végett a magyar dalmokok — szamszerint 40, czigány zenekaruk nélkül érkeznek. — Viszont jövő vendégeinket 160 más személy férfiak és nők keleti utról hazatérők kéjutazók fogják kíséreni. A magyar dalmokok egylete tanárokból, tanítókból, ügyvéd-ekből, birakból, orvosokból, gyárosokból, gazdálkodókból, kereskedőkből, hivatalnokokból egy szóval Debreczen lakosságának elitjeiből áll. A dalmokok s azok a kik a kéjutazók közül szintén tagjai az egyletnek, kalapjukon egy libegő piros szalagot hordanak, mely vallukig ér s nekik „a vörös szalagosok” nevet szerették meg. Ugy értesülünk, hogy Gorovi ur a helybeli nemet kereskedelmi muzeum tevékeny igazgatója, honfia, sőt a vart vendégeink városának szülötte, már a szükséges intézkedéseket megtette, hogy a leendő hangverseny ep oly elragadó, mint feledhetetlen legyen. Az ünnepély a „Sandor kertben” szemben a fejedelmi

palotával lesz megtartva. Ha tekintetbe vesszük, hogy egy hangverseny, melyet negyven magyar műkedvelő rendez, Söfiára nézve a legrikább események egyikét képezi, bizton remélhetjük, hogy a két jótékony egylet, miknek javára van a bevétel szanva, csakis nagy mértékben fog gazdagodni. Meg vagyunk győződve, hogy vart vendégeink helyi hatóságaink s közönségünk részéről a legmelegebb fogadtatásra fog találni, oly annyira, hogy itteni tartózkodásukról kellemes emlékeket fognak magukkal vibenni. Gorovi barátunk tehát csak folytassa el mindent, el mindent, hogy szeretetre méltó honfiat hozzánk bilincselje, biztos lehet előre is már hálánkról, ha ez buzdítja a s a r a s z o l g á l. A vig szellemes magyar dalmokok biztosak lehetnek a felől, hogy Söfiában testvéri szeretetre találjanak és közeli érkeztük reményében már most intézzük hozzájuk egy baráti eljnt. Söfiában városunk volt lakosa Gorovi Miksa ur a német keresk. muzeum igazgatója fáradozik a siker érdekében és elismeréssel kell fogadnunk a daleylettől nyert azon tudósítást, hogy ő tulajdonképen a lelke az egész mozgalomnak és hogy a daleyilet minden megbízatásában fáradságot nem ösmerő kitarással munkálkodik a mi fő, a legmagasabb körökben kellett rokonszenvel a magyarok latogatása iránt. A daleyilet vezetősége körül tekiütő figyelemmel folytatja a levelezéseket s kétség alig ferhat aboz, hogy ezen nagyszabású kirándulás a magyar dalku tura érdekében eredményes is lesz és városunknak újabb tiszteletet és beszületet is fog szerezni.

* A debreczeni önkéntes tűzoltótestület parancsnoksága tisztelettel meghívja a testület tiszteletbeli, alapító, működő és rendfentartó tagjait a folyó évi ápril hó 24-én, vasárnap délután 3 óra or a Tűzoltó Országban tartandó XXI. évi rendes közgyűlésére. Targysorozat: 1. Parancsnoksági évi jelentése, 2. A számvizsgálók évi jelentése, 3. Az évi költségvetés megalapítása, 4. Indítványok tárgyalása, 5. Három rendes és három póttagból álló számvizsgáló bizottság egy évi időtartamra való megválasztása, b) A közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére az elők három jelenlevő tagot nevez ki. A közgyűlés határozat képes, ha azon a működő tagok létszámának a fele jelen van. — Indítványok a közgyűlés előtt 8 nappal írásban a parancsnoksághoz nyujtandók be. Debreczen, 1898. ápril hó 1-én S z i k s z a y Gyula főparancsnok. Berkó János s. tisz.

* Halva találtak Jó ünnepet kívánni ment Erdei Janos gazdálkodó, szomszédjához Antal Imre újföldi földes urhoz ma reggel, aztán a mikor benyitott hozzá megréművelta, hogy Antal ott fekszik a pamfagon meghalva, s a házban nincs senki más. Erdei bezárt a holtra az ajtó: és bejött a városba jelentést tenni a rendőrségnek az esetről, honnan ki is mentek a helyszínére, hogy a vizsgálattal megtart ár, mert nem tudni, hogy természetesen halált mult e ki, vagy büntny forog e fenn? Antal egyedül lakott, mert a feleségétől elvalva élt.

* A m. kir. államvasutak helybeli állomásánál a vasuti kocsikban és állomási helyiségekben 1898 jan. 28-ig elhagyott tárgyak ugymint botok, eső ernyők, kalapok, táskák, ruhák stb. f. évi apr. 14-én d. e. 9 órakor kezdetet veendő nyilvános árverésen a podgyasz felvételi helyiségben el fognak adatni.

* Öngyilkos főmérnök. Nagy feltűnést keltő öngyilkossági hír jarta be városunkat tegnap A kis csapó utca 386 számú házban halotja van. Tegnapelőtt még boldog családi élet tanyája volt a ház, hol az apa, anya és négy gyermekük kielégítő anyagi viszonyok között élőködtek s ma már gyászba borult. Az anya özvegy és gyermekei árvák. Eggmann Ferenc az életének derekán csak nemrég előléptetett kataszteri főmérnök öngyilkossággal dobta el magát az életet. Öngyilkossága piianatnyi megfiedkezésnek tudható be és így azt családja és ismerősei nem is sejtették. Tegnap este családja körében nyugodtan megvaosorált a főmérnök, aztán kiment az udvarra s agyonlötöte magát. Feleségét nyugtalanította hosszú kintmaradása és kiment

bozza s a szerencsétlenség láttára a fájdalomtól gyötörve leroskadt. A szerencsétlenség helyén csakhamar megjelenő Dr. Bruckner Ernő mar csak a főmérnök halát konstaltálhatta. A rendőrség részéről Fülöp biztos Dr. Balkányi Ede ker. orvos jelent meg. Két levelet irt az ön gyilkos, mindegyiket szerzővel egyet nevének, egyet gyermekeinek. Az utóbbi így hangzik:

Ernő, Géza és Margitom.

Tanuljatok drága gyermekeim s legyetek jó, drága anyátoknak szófogók. Támogassatok mindenképen, hogy öröme teljék bennetek és hogy a bu ne emésze kintéses lelkét. Isten veletek és imádkozzatok éretlem Mindnyájatokat csokollak a kis Lenus anygalkámmal együtt.

A feleségének irtott levélben ad feleletet a váratlan öngyilkosság okáról kérdezősködőknek:

Nem birta tovább szenvedni a századvég gyilkos kort: az id-gességet.

A család ismerősei nagy részvetet mutatnak az idegbetegség áldozatának családja iránt, s vigasztalják a betegen ágyba fekvő özvegyet. Az elhuoyt legnagyobb fia a 15 éves Ernő főreáliskolai tanuló.

* Felmentés a nyiregyházai pörben A százezer forintos biztosítási családi ügy végtárgyalása ma felmentő ítélettel végződött. Mára már csak a perbeszédék maradtak hátra. Az ügyész tegnapi vádlóbeszédében tudvalóleg a vádlottak szigorú elítélését kérte. — Ugyanily értelemben beszélt ma dr. Stiller Mór Alajos a biztosító társulatok jogi képviselője is. Utána dr. Friedmann Bernát terjesztette elő Fodor védelmét. Beszédében eles bírálat alá vette a biztosító társulatok eljárását is. Végül dr. Edelstein kérte a másik három vádlott; Pollacsek Sámuelné, dr. Kiss és dr. Harsányi orvosok fölmentését. Délután öt órakor hirdette ki Dicsőffy elnök nagy közönség jelenlétében az ítéletet, melylyel a törvényszak Fodor Zsigmondot, a fővádlottat, valamint Pollacsek Sámuelné, dr. Kiss Jenőt és dr. Harsányi Károlyt fölmentette. Az ügyész és dr. Stiller fölbebezték az ítélet ellen.

* A „Zion” debreczeni betegsegélyző egyesület saját helyiségében 1898. ápril hó 10-én (husvét első napján) d. e. 1/2 9 órakor választmányi ülést tart.

* Dalestély. A debreczeni munkás daleyilet f. 1898. évi ápril hó 11-én, husvét bétőfőjen a „Margit” fürdő diszermében Keleler Sándor egyleti karnagy vezetése mellett Kiss Béla zenekara közreműködésével tanzal egybekötött zarkörű dalestélyt rendez, melynek műsora a következő: 1. Hoffidal Huber, 2. Népdal egyveleg. Danko, 3. Bördal Verdy, 4. Muzsikáinak Lanyi, 5. Rákóczy induló Hubert, zenekisérettel. Keretik az előadandó darabok. csendben meghallgatni. Kezdeté este 8 órakor Belepti jezy személyenként 60 kr. Előre váltott jezy 50 kr. Alapító és partoló tagok szabadjegy-iket használhatják. A szabadjezy 2 személyre érvényes. Felülfizetések köszönettel vetetnek s hirlapilag nyugtáztatnak. Jezyek előre válthatók K u r i a n Gyula óras üzletében (főpiacz) és este a pénztárnál. Az 1898. évre szoló partoló tagsági aairas a pénztárnál elfogadtatik.

* Felsült tolvaj. Az ünnepek következtében nagy élenkeg uralkodott egyik debreczeni boltban. A főpiaczon betevadt egy anyafi valami rőfös kereskedésbe s ott addig seittenkedett, mig kileste az alkalmat, a midőn a boltos váltás közben letette a pénztarcáját és valami portéka végett megfordult. Ekkor észrevétiénül kihuzott egy 50 frtost, mit azonnal zsebébe csuszattott. Enekkutana kitakarodott a botból. Alig hogy távozott, egy asszony egy bankót voz fel a földről mondván: No ezt bizonyosan az az ember vesztette el, a ki épp most távozott! No bizony, van is annak 50 frtja! — felel a boltos és nyomban megnézi tárcája tartalmát. Az az én pénzem! — kiált fel — nem is volt, csak az az egy ötvenesem. Bizonyosan ellopta és nyomban el is vesztette! Utána szaladtak és a kőpé bevallotta, begy az ötvenest csakugyan elesente és a zsebébe csuszattta. Zsebébe azonban lyukas volt.

* **A népkönyhára** e héten adományoztak; Az orsz. veres kereszt egylet helybeli főnöke 100 frt, Guthán Józsefné és Zátorszky Istvánné 1—1 frt, Szathmáry Mihályné káposzta, Naszády Ivánne káposzta, helybeli mézáró társulat 21 kilo bornyuhus, István mézáró társulat 1 zsák liszt, Rickl Géza 15 kilo borsó, Szabó Kalmánné 1 zsák krump, Guthán Józsefné 2 táj káposzta

* **A »Népszava« ismét lefoglalva.** A szociáldemokrata párt lapját, a »Népszava« a bíróság ma ismét lefoglalta és elkobozta. Az inkriminált cikkek a következők: M el t ó s á g o s b o l o n d g o m b á k (vezércikk) 55 millió forint. U j s a j t ó t ö r v é n y . Földmivelők érdeke.

* **Nyolcvanhat szocialista vádlott.** A nyiregyházi törvényszék előtt e hónap 18-án nagy végtárgyalás lesz. Nyolcvanhat vádlott, valamennyien szocialisták, kell itélkeznie a törvényszéknek. Hatóság ellen való erőszak, izgatás és egyéb ilyen büntet-tek miatt helyezték vád alá. Tekintettel arra, hogy a nagyszámú vádlotton kívül vagy há-romszorannyi tanu is be van idézve, a nyir-egyházi törvényszéknek tárgyalótermében pedig aligha fér el ez a sok tanu meg vád- l o t t , — a végtárgyalást vagy a megyeháza, — vagy a városhaza nagytermében fogják meg tartani.

* **Letartóztatott szocialista vezér.** A rendőrség ma de után Steiner Jenő fővá-rosi cipész mestert, az ismét szocialista agitátort letartóztatta s valóságilag illetősegi helyére fogja tolonczoltatni. Steiner a szoci- alisták egyik legjobb szónoka volt.

* **Egy játékos, aki öl.** Brassóból írják: Becze János berkocsis összeült kártyázni egy katonával. S az lett a vége, hogy Becze az utolsó kártyát elvesztette. E fölött iszonyu dühre gerjedt és visszakövetelte az elvesztett pénzt, mert különben . . .

— Mert különben? kérde a katona.
— Mert különben meghalsz! kiáltott a vesztes játékos és a következő pillanatban kirántotta pisztolyát és egy lövéssel megölte a katonát. A berkocsi letartóztatták.

* **Romániai halak a budapesti piacon.** Mig hazai folyamainkban, tavainkban s más vizeinkben evről évre fogy a halak száma, mindinkább gyakrabban találkozunk piacza-inkon külföldi halakkal. E körülménynek örül- nek különösen Romániában, a hol, kivált Dobruzsában mindinkább nagyobb fokra emel- kedik a haltermelés. — A román kormány legújában komolyan foglalkozik a tervvel, hogy mi módon lehetne a romániai halat Bu- dapestre, Ausztriába és Németországba a hal kivittet elősegíteni; sőt erre vonatkozólag egy német társaságtól már határozott ajánlatot is kapott. — A halakat úgy sózva, mint élő állapotban is szállítanák a nevezett piacokra.

* **Hangverseny.** A 39-ik gyelozezred zenekara utolsó hangversenyét egész szeptem- berg vasárnap tartja meg a következő műsor- ral: 1. Prometheus Nyitány Bethowentól — 2. A kék dunán Keringő Straustól. — 3. Nagy ábránd Paraszt becsületből Vonós zónakarra alkalmazta Krause. — 4. Tréfacská Poka fr. Schneideről. — 5. Ha én király volnék, Nyi- tány Ádámól. — 6 a) A homo emberek dala Hüsel és Iretel-bő Humperdinckől b) Vi- rág susogás. Jellendarab Blontól. 7. Becsi se- ták. Egyveleg. Komzától. — 8. Volentair Ga- lopp Zikoffól.

x **Fontos közlemény.** Néha még a legesekelebb étel élvezet is megtermi a gyom- or betegségeket, mely baj már eleinte felbű- fűgés hányás stb által mutatkozik. Mindezen mutakozó betegségek ellen legjobb sikerrel használhatni a dr. R ó s z a életbalsamát Fragner B. gyógyszerárában Prágában 205 III. — Kapható majdnem minden gyógyszer- társában.

x **Villamos fényfürdőkről,** melyek elkö- véredés, köszvény, asthma stb. kitűnő hata- saról szólnak lásd lapunk mai számában Dr. Freystadtl Bécs VI. Mariabilderstrasse 1 c) és 1 d) erre vonatkozó hirdetését.

Táviratok.

A kubai ügy.

London, ápr. 8. A Reuter ügynökség je- lenti Washingtonból, hogy L e e amerikai főkonzul kormányától kapott utasítás szerint szombaton távozik Havannából.

A pestis.

Bombay, ápr. 8. A múlt héten 678 em- ber halt meg pestisben, vagyis háromszúzzal kevesebb, mint az előző heten.

A bajor király állapota.

München, ápr. 8. Ottó bajor király állapotáról ma a következő orvosi jelentést adták ki: Lényegesebb változás nem állott be. A hólyagvérzés nem újult meg. A betegnek fájdalma nincs: táplálkozása és alma rendes. Nehány óra hosszat a kertben időzött a ki- rály, ami üdítőleg hatott rá. Láz ma sem je- lentkezett.

A Zola ügy.

Páris, ápr. 8. A Havas-ügynökség szerint az a haditörvényszék, amely E s t e r h á z y őrnagyot felmentette, ma reggel összeült két kérdés tárgyalására, nevezetesen, hogy új pa- nasz emeltessék-e Zola ellen, továbbá, hogy Zola, mint a becsületrend tagja ellen, panaszt emeljenek az igazságügyminiszternél. A hadi törvényszék, mely zárt ajtók mögött tanács- kozott, két órai tanácskozás után elhatározta, hogy az ülést déli 2 óraig felbeszéklija.

Árviz, dér és havazás.

Az állandó gazdasági tudósítók beérke- zett jelentéseiből az ország területén mutat- kozott árviz, dér és havazások, illetőleg a földmivelésügyi miniszteriumhoz az alábbi jelentések érkeztek be:

Abauj-Torna vármegye központi járá- sában f. hó 6-án der mutatkozott, a nélkül azonban, hogy a még alig fejledező növény- zetre káros hatással lett volna.

Hunyad vármegye bródi járásában a több napi erős esőzések folytán aradás alott be a Fehér-Körösnel.

Arad vármegye borossebesi járásában ugyancsak a Fehér-körös aradása némi aggo- dalomra adott okot.

Krássó-Szörényvármegye bográni járá- sában a Poganest folyó hirtelen aradása okoz nyugtalanságot.

Liptóvármegye szent-miklósi járásában több napi esőzés után havazás, majd dér állott be.

A folyamok töltés által védett szakaszain sem töltés szakadás, sem egyáltalán árviz- kár eddig be nem állott; a legutóbb beérke- zett jelentések szerint pedig úgy a Fehér, mint a Fekete-Körös szakaszán, valamint egyéb veszélyeztetett helyeken is apadás állott be s az árvízveszély elmúlt.

A gyávák.

— Episód a szabadságharczból. —

1849. ápr. 4 én megöztént Tápió-Bicske mellett a dicsőséges csata. A magyar sereg fényes győzelmet aratott. Valamennyi katonája a magyarnak úgy küzdött, mint egy-egy orosz lán, csak két altiszt futott el gyáván a schvar- zenbergi ezredből. — A kapitány utánuk ki- áltott:

— Megálljatok ti gyávák, megbánjátok még ezt!

Az egyik gyászvitéz volt S v a l j u k F e- rencz, manipuláns őrmester, a másik N a g y N á n á s i János kaplar. Mindakettő öreg ka- тона és béke idején a kegyetlenségig szigorú. Különösen az első, egy horvát származású dühüngő akit csak a véletlenség sodort bele. hogy a magyar ügyet szolgálja. De ugyan szé- pen szolgálta. Nagy Nánási János is neki kö-

szönheti, hogy gyűlölt lett az ezredében és gyáva a csatában. A Svaljuk társasága rontotta meg. Pedig odahaza öreg édes anyja a lelkére kötötte:

— Jól viseld magadat édes fiam, hogy ne szegyenkezzem miattad! Hiszem, hogy látni foglak még és öreg napjaimra támaszom leszel.

Azonban mindezt elfeledte Nagy Nánási, aki első szeretőreméltó, kedve fia volt, de a Svaljuk cimboraság egészen más emberre tette, míg nem odáig ment, hogy Tápió-Bics- kénél férfitlanul megugrott a harczból meste- rével együtt.

A csatát követő s á pr. 5-re viradó kora hajnalban óriás láрма verte fel álmából a schwarzenbergi 3-ik zászlóalj parancsnokát. A két d-zentor érkezett vissza s a feldühöd- t katonák meg akarták a gyávákat lynchelni. Alig lehetett kezeik közül kiszabadítani. Kap- tak ugyanis elég ütést eleget.

A kapitány kihallgatta őket:

— Miért futott el Svaljuk őrmester?

A megszólított szemtelenül válaszolta:

— Nekem, mint manipuláns őrmesternek nem kötelességem a csatában résztvenni.

— Nem-e? Azt majd meglátjuk mind- járt!

Nagy Nánási János nem is próbált, de nem is tudott volna védekezni. Megadta magát sorsának. Úgy látszott, mintha a lelkiismeret felébredt volna benne.

A kapitány megírta a jelentést Görgei főparancsnoknak. Ki-váratva visszajött a fő- vezéri parancs:

— Mindakettőt golyó által azonnal ki kell végezni Kapitány ur! gondoskodjék az ítélet végrehajtásáról.

Megleppő volt a gyors és erélyes határo- zat, de tétovázni nem lehetett:

— Tizenkét ember éles töltéssel sora- kozz! Előre!

A kis csapat a két szerencsétlent körre- vette. Azok eleinte azt hitték, hogy ez csak ijesztés, főleg Svaljuk érezte magát nagy bá- torságban s mosolyogva nézte a végzetes készülődéseket.

Ragyogó reggel volt, Görgei táboraká- val a Tajná Bicske feletti egyik magaslata- ra lovazott, hogy szemlét tartson a vidék és a győztes sereg fölött. Mögötte a honvédek nemzetőrök, sőt a lakosok is nagy számmal. Bámultak és lelkesedtek.

Ekkor a domb alatt egy mély völgyben hirtelen feltűnt a két halálra ítélt a kivégzést eszközözlendő csapattal. A kapitány ott Görgei szeméi előtt vélte legmegféleltőbbnek az ítélet végrehajtását. Előbb azonban egy tisztet fel- küldött hozzá kegyelemért.

— Nincs kegyelem! — volt a rövid válasz.

Még ezt sem találta elégnek, maga lová- goit föl a fővezérhez:

— Még egyszer pardon a két szeren- cesétlennek. Igérik, hogy ezentul a vitézségben senki-em mulja őket felül.

Görgei elutasító mozdulatot tett, ridegen mondá:

— Nincs pardon! Azonnal kivégezni!

A kapitány lelovagolt:

— Vége mindennek! Nincs pardon. —

Csapat a kivégzéshez sorakozz!

Hat-hat ember állott fel szemközt a ki- végzendőkkel.

— Letérdelni! — mondá a kapitány a halálraítélteknek.

Svaljuk még mindig azt hitte, hogy tré- fálnak, de azért féltérde ereszkedett. Nagy Nánási azonban már gondolta, hogy ez több tréfánál és sápa ltan, kétségbeesve rogyott mindkét térdére.

— Kit óhajtának, hogy szemüket be- kösse?

— N-ekem nem kel a szememet bekötni mondá merészen Svaljuk.

— Nekem se — válaszolt Nagy Nánási.

— Akkor vigyázz! Czelozz! Tűz! Egy, kettő . . . három . . .

Svaljuk őrmester 3 golyótól találva, hol- tan esett előre.

Nagy Nánási újra elkezdett könyörögni.

Eszébe jutott az édes anyja is Vitéz lesz, —

minden csatában az első. Csak kegyelmezzenek!

— Hasztalan minden. Csapat! vigyázz! Tűz! Egy... kettő... három...

A szegény ember holtan bukott el. Ez egész jelenetet visszafojtott lélekzettel nézte a domb népe. De már Svaljuk agyonlövetése után bizonyos elégületlen moraj hullámzott végig:

— Ki ítélte ezeket halálra? Maga a fővezér? Ez nem járja! Ő élet és halál ura? Mire való akkor a hadi törvényszékek?

Ilyen és ezekhez hasonló megjegyzések hallatszottak. Még erősebben kitört az elégtelenség Nagy Nánási kivégzésekor. A tabor-kar aggodón tekintett szét, csak maga Görgei állt változatlanul, mereven. Egyszer aztán megunt a zajt:

— Kapitány ur! — parancsolá harsány hangon — állítsa fel erre a batteriát és lövessen!

A parancs csakhamar teljesítve volt. Az elégtelenség csoport nem mozdult. Görgei intett, hogy csak löjjenek.

— Tehát tűz! Egy pillanat alatt szétrobbant a csoport Görgei leintette a batteriát.

A két gyávat pedig eltemették ott az árokparton. Nagy Nánási özvegy, s öreg édes anyja hiába várja többé az ő fiát, de mit se tud tragikus sorsáról s azért amikor csak ráér, buzgón imádkozik az ő jó fiáért.

S. Szabó József.

CSARNOK.

Epizódok Zsiga barátom életéből.

— Humoreszk. —

Írta: Viski Böske.

(Folytatás.)

S ez elhatározásodnál fogva teljes közönnyel nézted, miképen udvarol Malikának Patvary Péter, erdeszgyakornok ur! A legesekélyebb feltékenységet sem érezted annál az óknál fogva sem, mivel Malika nagysám határozottan tégedet tüntetett ki mellette. — Csak tovább is úgy járogattál a házhoz, mint egy jó barát, mint a gyerekek forrón szeretett Zsiga bácsija, mely nagy szeretettel a kis anygalkák részéről te a napokintti rendszeres csukkedli szállítványodnak köszönhető, mely cukor szállítási alkalmakkor te mindig azon megfoghatatlan dolgon töprengtél, hogy hogy lehet az, miszerint bár a cukorkákat nem te eszed meg, az érkezes nyoma mindig a te ruhádon látható ragados foltocskák alakjában, a mi miatt aztán rendszerint Nánival gyűlt meg a bajod, ki saját, esküvel bizonyított állítása szerint, csak éppen 10 darab kefet koplat el egy héten. anélkül, hogy a cukornyomok eltüntetésében kielégítő sikert tudna elérni.

Te, habár fölöttébb repektáld is a Nanit, ny alkalmakkor mindig azt bátorkodtad neki válaszolni, hogy inkább nem sajnálsd a pénzét hetenként a 10 darab kefetől, de le-

mondani nem tudsz az anygalkáknak hordott csukkedli szállítmányról.

— Hisz ugy is tudja, kedves Nani — tetted melábusan utána — hogy végképen lemondtam minden házassági szándékról, hadd maradjon meg legalább ez az egy örömem! És folytatta a Malikáékhoz való járogatást, mely immáron már naponkéntívá nőtte ki magát.

Igy is folytatódott volna ez a dolog ki tudja meddig, ha valami ostoba, vagy mit is mondok? s z e r e n e s é s eset közbe nem jő és meg nem változtatja a dolgok folyását.

Enkítetttem, hogy Malika nagysámnak meg kívüled Patvary Péter erdeszgyakornok is hűséges látogatója volt. Ez az ur fölöttébb szemet vetett nem ugyan Malikára, mely hozzá képest kissé talán... hogy is mondjam! d ő s volt, de inkább arra a szép vagonkára, a mit még tekintetes Korpa Gábor fiskális ur prókatoroskodott össze.

Még a két, a feleségre a vagonkára és feleségre ráadásul kapandó két gyerek sem állta utját annak, hogy egy napon szándékosan hamarabb jöved egy órával, mint te kedves Zsiga barátom — ki ne rukkoljon abbéli forró óhajásával, hogy a Malika nagysám isteni kacsóit magának nevezhesse.

Malika nagysám bájosan elpirulva csak annyit rebegett erre, hogy nagyon hirtelen és váratlanul jött ez a dolog, hát pár napi gondolkozási időt kér s akkor majd jöjjön el újra Patvary Péter erdeszgyakornok ur a válaszáért.

Patvary Péter ur tehát mielőtt még te megérkeztél volna, egy forró és reményteljes kézesök kíséretében eltávozott.

Ekkor jöttél meg te, kedves barátom, s miután tüstél a két anygalka rohamos ölegetésén és zsebsidit átengedted a teljes kifosztásnak, Malika nagysám összes anyai tekintélye latba vetelével valahogy kizuszkolta őket a szobából. Mikor kettesben maradtatok a legolvadóbb mosolyával intett maga mellé a pamlagra, mely felszólításnak te nem minden szívdobogás nélkül tettél c'eget. Midőn elhelyezkedtetél a lehető legtávolabb a diványon hölgyedtől, az ekkép kezdte.

— Igen fontos, életbevágó beszédem van önnel jegyző ur! Csak ön adhat nekem tanácsot, ön, ki szerény házamnak jelenleg legjobb barátja. Patvary Péter erdeszgyakornok ur, kit minden tekintetben korrekt embernek ismerünk, a delután folyamán megkérte a kezemet. Már most mondja meg édes jegyző ur, mit tegyek? Azt mondtam neki, hogy pár napi gondolkozási időt kérek. Önhöz fordulok, adjon tanácsot, mit válaszoljak majd neki?

Ha Malika nagysám arra számított, hogy e vallomás után te tédre borulva fogod neki szerelmedet bevallani és Patvary ur elől a magad számára lefoglalni az isteni kacsókat: hát bizony nagyon csalódott, mert te, bár szívedben valami csalódás félet érezte újra, látványlagos nyugodtsággal azt bátorkodtad felelni, hogy bár nagyon megtisztelő rád nézve ez a felszólítás, tanácsot nem tudsz e dologban

adni semmit. Csak azt látod jónak gondolni, hogy legjobban teszi az ember, ha a szive sugallatát követi, vagyis ahoz megyen, a kit szeret.

(Vége köv.)

Nyílt-tér.

Természetes

Parádi Arsen

és vastartalmú könnyen emészthető
Gyógyforrás Specificum.

Legelőkelőbb orvosi szaktekintélyek által rendelve: **sápkór, vérszegénység ellen, női betegségeknek, ideg- és borbajoknál, valamint görvélykóros esetekben.**

Gróf Károlyi Mihály,
uradalmi felügyelősége Parád.

Ismerető füzeteket ingyen és bérmentve küld a

Főraktár: **Édeskuty L.** Budapest

cs. és kir. udvari szállító

V., Erzsébet-tér 8. sz.

Kapható minden gyógytárban és megbízható fűszerkereskedésben.

Alapított

1841 évben.

A Pesti magyar kereskedelmi bank váltó-üzlete

Alaptőke: **BUDAPEST,** Tartalék-alap:
16 millió forint. V. Dorottya-utca 11 millió forint.

elad a II-ik sorsjáték 1-5 osztályára érvényes

Magy. osztálysorsjegyet

1/1 6 frt, 1/2 3 frt, 1/4 1.50 frt, 1/8 75 kr.

a pénz beküldése, vagy utánvétel mellett.

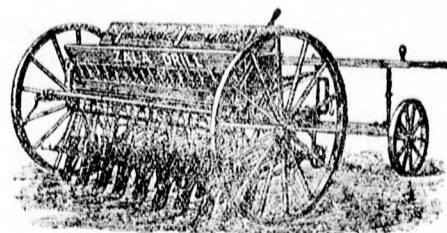
Minden vásárló megkapja a hivatalos tervezetet.

Az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyek a bank blyegzőjével vannak ellátva.

A megrendelések postafordultával kéretnek, mert a készlet máris fogytan van.

Köztudomású, hogy az első sorsjátéknál a legtöbb fő- és melléknyeremény az ezen intézetnél vásárolt sorsjegyekre esett.

Weiser J. C. mezőgazdasági gépgyára Nagykanizsán.

ZALA-DRILL sorvetőgépnünk, a melynek elmés ujtásait a nagy közönség már jól ismeri nem szorul külön dicsőre, minden eddigi kiállításon az első díjat nyerte ugy 1897. október 1. a kisbéri nemzetközi vetőgép versenyen az

állami arany éremmel lett kitüntetve,

különös figyelmébe ajánlom a gazdaközönségnek egészen

szélesből készített

Sack rendszerű egy és két barázdás ekéinket

a melyek kiváló anyagból készítve hasonlíthatatlanul tartósabbak minden eddigi gyártmánynál.

Raktáron tartunk: Szecskaavágó, répaavágó, rosták ezenkívül minden talajművelő gazdasági eszközöket.

Debreczenben, Szikszay-ház a főtözsde udvarán.

Klein Jakab,

üzletvezető.

Ifj. Kovács S.

áruháza;

Kossuth-utca

1-ső takarékpénztár épület,

alkalmi vétel folytán

napernyők és czipőárak

bámulatos olcsó árban

beszerezhetők.

Mily elkerülhetlenül szükséges a szőlő permetezések az elmúlt évadban bizonyult be, midőn csak a permetezett szőlők nem mentek tönkre. Ennek elérhetésére legjobbnak bizonyult

Mayfarth Ph. és társa

szabadalmazott

önműködő „Siphonia“

szőlővessző és növény-permetezője mely az oldatot szivattyúzás nélkül önműködően a növényekre permetezi.

Ezen permetezőktől már sok ezer van használatban, és számos dícsérő bizonyítvány mutatja kitűnő voltát valamennyi egyéb rendszerrel szemben.

Ábra és leírás rendelkezésre áll

MAYFARTH Ph. és társánál mezőgazdasági gépgyárak, különlegesen gyár borsajtók és gyümölcs-értékesítési gépek részére

Bécs. II/1, Taborstrasse 76 sz.

Árjegyzékek és számos elismerő levél ingyen. Képviselek és ismételődek kívánatosak.

Eredeti északnémetországi répa magvakat Erfurti főzelék és virágmagvakat

Saját tisztítási arankamentes luczerna és lóhere magvakat, a magyar kir. debreczeni vetővizsgáló állomás által plombázva ajánlunk

Deutsch Albert és Fia

Hatvan-utca 096.

Lóhere és Luczernamagvakat tisztítani és arankamentesíteni felvállalunk.

Szőlőtermelőknek

és

szőlőexporteuróknak

ajánlok jutányos ár mellett

szőlőkiviteli kosarakat 5 és 10 kiló súlyra, valamint kosár utazó bőröndöket, ruhás- és papirkosarakat.

Vállalkozóknak kubikos és saroglyás targonczákat, kerti berendezéseket.

Megrendeléseket kerékgyártó és kosárkötő munkákra igen olcsó árak mellett elfogadok.

Bernáth Jenő

Tisztelettel

rabmunka vállalkozó, a törvényszékkel szemben.

Nagyság, jóság és vitei képességért kezesseg vállalatik.

Minden növény 3 liter epret ad.

Egyévesnövény, természetes nagyság (1 gyökér.)

Uj fa-földi eper növény. Évek hosszú során kimeríthetetlen fáradsággal sikerült egy fa-földi eper növényt előnem, a melyen eddig könnyű, nagyszerű és, a termelvény nagysága, tömör jó nedvű husasságára, kellemes kitűnő ízére vonatkozólag még sem Európában sem más földrészekben tal nem ha adottott és neveltetett és joggal fa-földi epernek neveztetetik. Márcziustól májusban való beültetésnél még azon évben dus gyümölcsözés retik el. Jó apolasnál annyira vittem, hogy minden növény több mint 3 liter epret termeszt. Uj fa-földi eprenek olyan kitűnő tulajdonságai vannak, mint sem mely más földi epernek; faszzerű csomós növényt kepez. Első évben 5 törzsöt hoz, minden törzs 5-6 nagy epret. A növény a 3-ik évben 20-30 törzsöt hoz, minden törzs 5-6 nagy epret. A növény a 3-ik évben 3/4 méter terjedelmet nyer. Ezen kitűnő tulajdonságuknál fogva bátorodom mindegyiknek beültetésre ajánlani ezen általam kitűnően iskolázott fa-földi epret: 25 db erős növény 10 márka, 50 drb. 20 márka, 100 drb. 40 márka, 1000 drb. 350 márka, valamint erősbb fazekek ültetésre 25 növény 20 márka. Levélbeni megrendelések a pénz előleges beküldése vagy utánvét mellett pontosan teljesítetnek. Csomagolás és ültetési utasítás 50 drb vételené ingyen szolgáltatnak ki, 25 drbnál kevesebb nem küldetik.

Wilhelm Veters, Dresden,

Louisenstr. 56. Kunst- und Handelsgärtneri (Al. p. 1867.)

Minta-butor raktár.

Tisztelettel van szerencsém Debreczen város és vidéke n. é. közönségének becses figyelmét felhívni évek óta fennálló és jó hírnévnek örvendő

asztalos üzletemre

Nagykiterjedésű épület munkálataim mellett áttejlesztettem és berendeztem üzletemet butorok készítésére is.

A legmodernebb izlésű és divatos butoroktól kezdve a legegyszerűbbig készítik és a közönség kényelmére mintául raktáron tartok mindenféle különféle stílusú salont, ebédlő, hálószoba berendezéseket, ebédlő és közönséges diványokat, iroda-, pénztár-, konyha- és előszoba berendezéseket magyar, német, angol, barokk, XIV. Lajos korbeli, mór, róccó stb. stílusban.

Mindezeket a legjobb anyagból, a legizlésesebben és a legjutányosabb árban. Ezáltal különben tisztelettel van szerencsém felkérni a butorvásárló közönséget, hogy mielőtt bárhol vásárolna,

minta butor-raktáramat

megtékinteni szíveskedjék. Ismét eladóknak tetemes árkedvezményt nyújtok.

A n. é. közönség szíves pártfogását és megrendelését kérve, maradtam tisztelettel

SÁNTHA GYÖRGY

asztalos, Nagy-Csapó-utca 360. szám.

Ebédlő divánok és garnitúrok.

Portál-, fürdő és szálloda berendezések.

Salon, ebédlő, hálószoba és iroda berendezések.

Kiadó lakás.

A Nagy-Hatvan és Kis-Mester-utca sarkán lévő házban a kir. ítélőtábla elnöke által birt. egész emeleti nagy lakás, egészen vagy két lakásra osztva, május hó 1-től kiadandó s kívánatra elébb is átadható.

Értekezhetni ugyanott Kovács József ügyvéd háztulajdonossal.

Debreczentől fél óra járásnyira az a. ó-józsai uton az újföldön egy tanya

kiadó,

mely áll: 100 katasztrális hold szántóföldből, felszerelve mindennemű gazdasági épülettel, 5 hold dohányengedély, 44 hold őszi vetéssel.

Tudakozódhatni a tulajdonosnál

Jakabovits Aladár urnál

Debreczen Kádás-utca 1831. sz.

A villamos fényfürdőknek

A felülmulhatatlan hatásuk van kövérsegnél (kövérseggel elleni gyógyítómód az éle rend megszorítása nélkül) köszvény, csusz, asthma, sapadság, diabetes és ideg-óránál, Dr. Freistadt a legnagyobb kényelemmel berendezett vizgyógyintézetében, Bécs, VI. Mariahi ferstrasse 1 c. és 1 d. szám. A legnagyobb hasonnemű intézet Európában.

Gyógytornászat, massage, villamos és diétagyógymód Villamos kád-fürdők s. a. t.

Prospektus ingyen.

Kocsikenőcs, olaj,
sűrített gépkénőcs és
Carbolineum.

Fiumei
petroleum
házhöz szállítva.

Telefon!

Parquett-máz, szobapadló-lakk, por- és olajba törött kész festékek és ecsetek. Elismert legjobb „Globus” réztisztító paszta és minden e szakmába vágó cikkek eredeti gyári árban kaphatók.

TÉREI JÓZSEF

kizárólagos

festék, lakk, petroleum és zsiradék

üzletében

Hatvan-utca 1098. sz.

1098. sz.

Szappan,
Gyertya,
Keményítő,
Kékkő.

Nobleş és Hoare-féle
angol
kocsilakkok.

Jegyzet: Üzletemben bármikor felvilágosítással szolgálok a legjutányosabban eszközöndő kutfurások tárgyában, mely kutfurásokat Kőzser Mihály kutfurómester eszközli, aki 8 évvel ezelőtt az ilyen kutfurásokat itt Debreczenben megkezdte. Egészséges jó ivóvizért jótállás vállaltatik.

Dr. Högyes-féle

az egész világon szabadalmazott higiénikus a-best talpbetét.

Egy talpmű, mely hosszas kísérletek és fáradságok eredménye hivatva van, hogy az emberi test leglényesebb részét megóvja a meghűléstől. Nincs többé tyukszem, bőrkeményedés, lábfeltörés, lábégés meg van védve hideg vagy meleg és lábizzadás ellen az, ki cipőjét Dr. Högyes-féle szabadalmazott Asbest talpbetettel látja el. Csakban szenvedőknek és köhögésre ingerülteknek megbecsülhetlen értékű.

Az asbest talpbetét kitűnőségét legjobban bizonyítja, hogy a cs. és kir. közös hadseregnek és a m. kir. honvédségnek eddig 22500 pár szállított. Ára páronként 1 forint 20 kr. gyermekeknek 60 kr. Székküldés csakis utánvétellel. Felvilágosítások és prospectusok ingyen.

Általános Asbestárny-gyár betét társaság Budapest. VI. Sziv-utca 18

Csak akkor valódi, ha háromszögű palaez az itt levő szalaggal vörös és feketenyomas sárga papíron van elzárva.

Eddig felülmulhatatlan!
Maager Vilmos-féle

valódi, tisztított
DORSCH májolaj

törvényileg védett csomagolásban

MAAGER VILMOSTÓL
BÉCSBEN.

Az első orvosi tekintélyek által megvizsgáltott és könnyű emészthetőségénél fogva gyermekeknek is különösen ajánlatik és rendeltek mindama eseteknél, melyeknél az orvos az egész testi szerkezettől, különösen mell- és tüdő erősítését, a test súlyának gyarapodását, a nedvek javítását, valamint általában a vér tisztítását el akarja érni. — Egy üveg ára 1 forint és kapható a gyári raktárban Bécsben III/3 ker., Heumarkt 3, valamint az osztr.-magyar monarchia legtöbb gyógyszerárában.

DEBRECZENBEN: Tóth Béla, Mihalovits István, dr. Róthschnek V. Emil gyógyszerészek, Rickl József Zelmos, Csanak József kereskedő uraknál.

Főraktár és főelárusítás az osztrák-magyar monarchia részére
Maager Vilmos, Bécs,
III/3, Heumarkt 3.

Kellemes meglepetés! — Husvétii ajándék!
Kézelő ingyen. **A** Kézelő ingyen.

STEINER JÓZSEF-féle
férfi- és gyermek-ruha üzletben
(Biederman palota)

minden férfi-öltönyhöz egy elegáns, színes, legújabb divatu kézelőt [mansettát] mellékel
husvétii ajándékul.

1898. november hó 1-től
Piacz-utczai 1829. szá-
mu házunknál
a főpostával szemben
egy bolthelyiség
kiadó.

Debreczeni ipar és ke-
reskedelmi bank.

Köszénkátrányt

legjobb minőségben,
zsindey- és deszkatetők,
továbbá
szőlőkarók behuzására,

mely által azok tartóssága kétszerte
hosszabb, továbbá czulapok, melyek
a földbe ásatnak, kerítések s gaz-
dasági eszközök befestésére, hor-
dokban a 50, egész 250 súlytartalom-
mal, továbbá saját gyártmányu

coaksot

(pirszén) kovácsok és lakatosok
részére ajánlja ju ányos ár mellett:

Legszeszgyár igazgatósága
DEBRECZENBEN.

Évad **Reichenhall fürdő.**
Május-okt.

Sós, savó- és legnagyobb német klimatikus gyógyhely a bajor A pesekben. Sós, k-
ke-avó, moór es egyéb kivonati fürdők. Kecsesavó, tehéntej, kefir, alpesi fűnedvek, min-
denféle savanyuvizek friss tölésben; legnagyobb pneumatikus kamarák, a beleiélegzések
minden neme, sóskutak, serpomkurák Oertel tanár rendszere után, hidegvizgyógyintézet es
gyógytornászati. Legjobb higiénikus általános feltételű magas forrasu vízvezeték, csatornázás
és fertőtlenítés. Kiterjedt parkok fedett sétautakkal, Croquet- és Lawn-Tenis-terek; közelben
fenyves erdők és jól apolt gyógyutak minden irányban és magassági viszonyban. Naponta
a fürdő-zenekar által 2 hangverseny, évad színház, olvasótermek, vasuti, távirda és telefon
állomások. Részletes leírásokat magyar nyelven is küld ingyen és bérmentve

a fürdő-bizottság.

A legjobb elismert házi-szer, a jó emésztés elő-
segítésére, a vérnek tisztítására és tiszta állapotban
való fenntartására alapított az egészséges fenntar-
tásról úgy mint a gyomor-bajok gyors és biztos eltá-
volítása p. u. étvágyhiány, savanyu felbűfögés fel-
fúvás, hányás, test és gyomor fájdalmak, gyomorgörcs,
a gyomor túlerőltetése étellel, kenyérlágyodás, vér-
törlés, aranyos bajok, női betegségek, bélműt, a
40 év óta elismert

Biztos gyógyszer mindenféle gyuladások, sebek és
gönyvedések ellen. Ezen kenőcs biztos eredménnyel
hasznáható a női emlő gyuladásánál, a tej tespedé-
sénél s az emlő megkeményedésénél szűlőkor, kelen-
vénynél, vérdaganatoknál, gonyszorokoroknál,
pokolvarnál, kénegyekoroknál, az úgynevezett köröm-
főregnél, elkenőgyedéseknel, felpuffadásoknál, mi-
grigdagánatoknál, zsírdaganatoknál, érzéketlen ta-
goknál stb. az 50 év óta elismert

Dr. Rosa-féle életbalsam PRÁGAI HÁZIKENŐCS.
Fragner B. gyógyszer-tárából Prága 203-III.

Az egészséges fenntartására, az életvedek s ennek
feltétel a vérnek tisztítására és tiszta állapotban való
fenntartására egy biztos világhíreterjedt, elismert nép-
házi szer.
1 doboz 50 kr. dupla 1 frt, postán
20 krral több.

A felgyógyulás fájdalom nélkül történik a kenőcs
hívó hatása miatt.
1 doboz á 25 és 35 kr., postán 6 krral több.

Óvás! Mindenki kérje csak az eredeti készítményeket, a
Fragner B. gyógyszer-tárából Prágában, és figyelje,
hogy az összes csomagolási részek a Dr. Rosa-féle balsamról, a
mellette álló gémblőnyű védjeggyel van ellátva, és pedig
az összes csomagolási részek a prágai házi-kenőcsnek a mel-
lette álló három szögletes védjeggyel viselje.

Mindenki, a ki nekem egy hamisítót jelent, egy jutalmat kap!

Elismert iratok száraz bérkínak betekintésére végezt rendelkezésére állanak.
Raktár Török J., Egger A., Thalmayer és Sätz, és Kochmeister utóda
gyógyszerészeknél Budapesten, és Debreczenben Dr. Natschek V. Emil és Mihálovits
István gyógyszerészeknél.

A készítő
főraktára **Fragner B.** A fekete sas gyógyszer-tára Prágában
a Spornér-utóza sarkán 203. sz.

Postaküldés azonnal.

A m. kir. államvasutak gép- gyárának vezérügynöksége

Budapest, Váci-körút 32. sz.

Ajánlja a m. kir. államvasutak gépgyárában készült **gőzcséplárgarnitúráit**, ipari czélokra alkalmas „Compound”
lokomobiljait, teljesen vasból készült szalmakazalozó gépeit, gőz-kukoriczamorzsóit, Stibor-féle körfűrészzeit.

Milleniumi kaszáló- és arat-gépeit,

továbbá **SACK-féle** ekéit, vetőgépeit, boronait és egyéb gazdasági gépeit.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

Heves-, Hajdu- és Szatmármegye képviselői: **Markus és Schwarz Eger-Debreczen.**

Föltámadunk!

»Nincsen halál, nem szól enyészet
A sir hideg göröngyiről» . . .

Tompa M.

Nem sokáig pihent a szikla-sirban a Golgothának nagy halottja: harmadnapra föltámadott!

Gyalázat jelvénye volt a kereszt, mely a latrok kivégzésére szolgált, de husvét hajnalán, a föltámadás perczétől fogva, a dicsőség jelvényévé lőn.

Diadal-füzérré változott át a töviskoszoru, mely a Megváltó halantékát összevérezte, mauzóleummá lett a szikla-sir, mely az Istenember összetört testét magába fog dta.

A gunyolódók elnémultak; az írástudók, a farizeusok, a földi hatalmasok kik keresztre feszítették az igazságot, megrémültek; a durva poroszlok lelkét megillette a Hit.

Az Igazság föltámadott! Nagypénteket Husvét követte, a kereszt-halált a föltámadás, az elvakult, a fanatikus üldözést legyőzte a diadalmas Eszme.

Nem legenda ez, hanem történelmi valóság; nem üres képzelődés, hanem az élő Hit öntötte lelkünkbe a feltámadás tanát, nem fér ehhez semmi kétely, eltörpül vele szemben minden tagadás. Föltámadunk!

»Nincsen halál, nem szól enyészet
A sir hideg göröngyiről» . . .

Nézd meg a téli-földet. Meghalt az talán? Óh nem, csak aluszik. Alig várja a rügyfakasztó márcziust, hogy új életre ébredjen. A mint a Kikelet eljő könnyű szárnyakon, legott felöltözik a föld ünnepei ruhába, életzaj váltja föl a halotti csendet, zöld bársony-takaró, napkeletnek minden szőnyegénél szebb szőnyeg, borul a téli hólepel helyére; a vén föld kitarja gazdag kincseit s megújul örömben . . .

Nézd meg a behorpadt sirhalmokat. Új élet fakad azokból. Tavasz jöttével virág nyílik rajtok, a sirokra boruló, kizöldült ákáczfán bánatosan zeng a madár, de nem elmulást, hanem örök életet hirdet.

»A. B. F. R. A.« Nagy igazságot hirdet a kálvinista temetők fejfáin ez az öt betű. Azt mondja: nem vészettük el örökre azt, a kit most gyászolunk, kiről zokogva sóhajtok: »néma. zárt az elhalónak ajka; szemfedője gyászba hullt remény,« hanem egykor, tisztultabb alakban, viszont-látjuk őt, mert van feltámadás, van örök élet, van Isten, ki szenvedéseket csak azért bocsát ránk, hogy szívünk annál fogékonyabb legyen az öröme és jóra.

Nézd meg a távoli csillag-világokat, ha ugyan gyöngye szemeid odáig elhatnak. A csillagászok távcsövein azt mutatják, hogy számos csillag kihűlt, halotti állapotban kering a világűrben. De vajon örökös-e ezen halál? Nem az. A kihűlt csillag, még eddig emberek által meg nem fejtett módon, ismét fényt kap, kigyulad s új élet támad a régi romokon. Az üstökösök viszont születő új csillag-világok, a kőd foltok ilyen csillag-világok magvai. Sehhol nincs halál a magasságban sem, élet van mindenütt.

Nézd meg az emberiség történelmét. Hány nemzetről megírták azt, hogy meghalt, hogy el van temelve, és mégis föltámadt! Nemzetünknek sírfeliratát hányszor készítették el a rossz szomszédok és mégis élünk. De nemcsak maguk a nemzetek, hanem ezeknek nagy alakjai is halhatatlanok. Rákóczi nem halt meg, hanem ismét megjelent Kossuth alakjában!

Nézd meg az elnyomott Igazságot. Ideig-óráig lenyüggőzik, el is földelik, de csakhamar fölpattantja koporsója zárját s diabalt ül elnyomói felett. Az erőszak, a »Kriegsrecht« megszegyenül a halhatatlan »népjog« előtt, hiába hirdeti Bismarck, ki századunkban az örök tagadást képviseli, az ellenkezőt.

Szűnjenek meg tehát kétségeink s változzanak félelmeink: reménységgé, örömökké, mert a halálon túl nem az örök enyészet, hanem a föltámadás van!

Ime, megdicsőült az aradi Golgotha! A nemzet hálás kegyelele ércoszlopot emelt a vértanuságot szenvedett hősök emlékezetének, kik nem pártütők voltak, hanem csak az igazságot, Magyarország elévülhetetlen jogait védtek. Meghaltak e jogok védelmében, de föltámadnak eszméik diadalában!

Ki mer ezen eszmék diadalában kételkedni? Ki meri azt mondani, hogy nem vár többé nemzetünkre semmi nagyobb hivatás? Azért, hogy ma is sok bajunk van, hogy sok sebből vérzünk, hogy az ultramontán fanatizmus (melyet a Megváltó éppen úgy megkorbácsolna, mint hajdan a jeruzsalemi templom megbecstelenítőit) a közvéleményt félre igyekszik vezetni s elmult sötét századok kísérteteit galvanizálja, hogy a politikai könnyelműség nehéz helyzetbe sodorta nemzetünket, — még minden nem elég ok arra, hogy kétségbeesünk, mert sokkal nagyobb bajokat is túléltünk már, a mostani bajokat is túléljük, ha önbizalmunkat el nem veszítjük, mert nem vész el semmi sors alatt, ki el nem csüggedett.

Az öngyilkosságra készülő Faustot a husvét harangszó megtérítette. Miniket is békítsen ki önmagunkkal és bizdítson új életre a husvét harangoknak feltámadásra hívó szözeata!

Nézzétek: a szikla-sir üres; a keresztre feszített igazság föltámadott! Ki mer meg kételkedni s kislelkűségével a Hitet lerontani, midőn a szikla-sirból e szózat zeng felénk:

Föltámadunk!

Kósa Barna.

SOHA TÖBBÉ!

— Angolból —

Soha többé! Ezt hányszor mondtam,
Csak e rövid pár év alatt;
De megbüvölt szemed varázsa
S diadalt nyert egy pillanat.
Bus szemrehányás kelt szívemben,
Mit ért, hogy rózsálanéz övez?
Szeretni, és szeretni érzem,
A sorstól atkom s üdvöm ez.

Volt bennem vágy magasra törni,
Voltak nekem is álmaim;
Egy félvilágot átörpültem,
Kigyúlt képzelmem, szárnyain.

S a nagyság-ah! De mind hiába,
Egy titkos erő vonza lenn,
A pusztá föld egy kis virága,
Az edes, bűvös szerelem.

Az élet könyvét, hogy kitartam,
Elborult vidám homlokom;
»Remény, csalódás, hit sőtét guny!«,
Ezt olvasám minden lapon.
De megtagadtam-e szerelmem
Örök lángjával szívemet?
Beszéljen ajkam vallomása,
S a csók, mit most válték veled,

Örökre! ah, ezt mondom én, ezt,
Amig te közelembé leszel;
Bár hiu álom és dicsőség,
Mint egy lehellet, elenyész!
Bármerre sokszor vágyva néztem,
Oly busan int felém a part,
Boldog leszek s felejtem őket,
Amig szerelmünk napja tart!

Az emlékezet tükrében.

Irta: Vértesi Arnold.

Én nagyon jól ismertem Ipoly Domokost. Hitvány, semmirevaló volt egész életében. Korhely, kártyás, gyötörte szegény feleségét s más asszonyok után szaladozott. Annak a szép vagyonnak is, mit nejevel kapott, elköltötte jó részét s biztosan elköltötte volna a többit is, ha meg nem hal.

Özvegy nejét aztán nem láttam vagy tizenkét évig. — csak most találkoztam vele. Engem meglepett, hogy még most is fekete ruhát hord és még most is gyászolja az elhunytat.

— Soha sem felejtetem el, — szólt sóhajva.

Bámulva tekintettem rá. Nem értettem. De láttam, hogy ez nem képmutatás, egész őszintén beszél:

— Tudja, olyan volt ez a mi életünk, mint egy álom. Gyorsan tovatűnő, edes álom. Olyan hamar elmúlt csak az emlékezete maradt meg nekem. Az első találkozásunk is olyan volt, mint a tündérregében. Megpillantottuk egymást és egyszerre kinyílt a szívünk. Igazán olyan csodálatos. Mondja, hát nem csodálatos?

Nem mondhatam neki ellent. Ragyogó arca mutatta, milyen jól esik a visszaemlékezés.

Néhány apró csecsebecsét láttam egy állványon.

— Nézze, ezt még Domokos vette nekem mikor 2 hónapos házasságunk voltunk.

Mily kegyelettel őrizte ezeket a haszontalanságokat, miket ferje egy budapesti utazás alkalmából hozott oly engesztelésekép, mert elkártyázott fent pár ezer forintot a felesége pénzéből.

De már arra nem emlékezett az asszony csak azokra a morzsákra emlékezett, melyek a ferje szeretetéből jutottak neki s melyek az évek folytán mind csupa drága gyöngyökké váltak.

— Nézze, ezt is Domokos hozta nekem, mutogatta apróságait. Azt a nevemnapjára kaptam tőle, ezt karácsonyra. Mindig gondolt reám.

Valóban hallatlan nagylelkűség volt tőle, hogy egypár forintért vett ennek a szegény asszonynak is valamit. — Természetesen az asszony pénzén. — De hiszen azt a pár gyémántfüggőt. — a mit az orfumban Etelka kisasszonynak adott, azt is az asszony pénzén vette; — csak hogy avval nem számolt be.

A falon két arczképe is függött a férjnek egy nagyobb, meg egy kisebb. A nő áhitattal emelte föl rá szeméit.

— Néha azt képzelem, mintha ő maga tekintene rám onnan a falról, mintha intene: maradj hű, ne felejt el soha. S én felelek neki, nem nem sohasem felejtetem el, sohasem leszek hűtlen hozzád. Az a mi rövid házasságunk, az örökre elfelejtethetlen. Igaz, hogy a pénzzel nem igen tudott bánni, szegény Domo-

kos, de nagyon szeretett engem. Ugy-e, hogy nagyon?

Be sem várta feleletemet s átsapott legelső találkozásukra.

— Emlékszik meg a cserhádi majálisra. Ott ismerkedtünk meg Domokossal. Ott láttam először, Istenem, ki gondolta volna akkor? Milyen dőlczeg fiatal ember volt. Milyen szép, milyen erős. Még most is látom, a mint kipirult arczával odajött hozzám és tánczra kért. Hogy dobogott a szívem. Mindenre emlékszem, minden szóra amit mondott.

Megint sóhajtott. Tekintete mintha elmerült volna a múltba. Mintha maga előtt látta volna a cserhádi kis erdőt.

— Emlékszik még, milyen gyönyörű májusi nap volt? Mi leányok gyöngyvirágot szedtünk az erdőben s azt tűztük a keblünkre meg a hajunkba. Mikor aztán visszajöttünk, maguk férfiak kéregettek volna belőle, de mi azt mondtuk: majd ha megerdemlik. Emlékszik még? A táncz után azonban Domokos olyan szépen kért, adjak neki a gyöngyvirágomból, hogy levettem a keblemre tűzött csokrot. Nem tudom mi történt velem, de a szemem mintha megbabonáztak volna. Olyan félnék, fiatal leány voltam, nemrég jöttem ki a zárdából. Szótlan nyujtottam oda a gyöngyvirágcsokromat. Ő megragadta kezemet, s még most is hallom susogó langyos szavát: „Megtarthatom mindenestül?” — Meg, meg, — mondtam én pirulva; de nem mertem a szemem közé nézni, mert éreztem, hogy arcom tűzben ég. „Mindencsül?” — kérdezte ő újra — Nem bocsátotta el a kezemet, csak partotta erősen kezébe szoritva. Nem értettem mindjárt, csak rá mondtam: Igen. S mikor megértettem, akkor megjedtem, hogy ily könnyen oda ígertem a kezemet, de nem vontam vissza. Oh Istenem, hiszen olyan boldog voltam. Hát nem csodálatos történet volt ez a miénk? Olyan, mint valami tündér mese. Ugy-e?

Csak néztem átszellemült arcát s nem szakítottam felbe szavait.

— Látja, ez olyan, a milyenről a költők írnak. Csak egy szempillantás. Ugy-e maga nem is tudta.

Tudni tudtam, de én másképp tudtam. Átkozottul szorongatták abban az időben Ipoly Domokost a hitelezői s szörnyen nekibőszült állapotban vetődött oda arra a majálisra. Ugy láttuk, be is volt rugva erősen, másképp talán nem rohant volna oly eszeveszett vakmerőséggel egyenest neki a célra. A pénzedet, azaz, hogy a kezedet, vagy az életedet. A szegény meglepett, megdöbbsent leány mit tudott volna tenni? Árva volt tapasztalatlan volt, nem adott neki tanácsot senki. A nagynénje, a ki vele volt, csóválta ugyan a fejét s gondolta magában:

— Ilyen semmiházi! Ilyen korhely!

De azért mégis szívesebben látta, hogy csak a gyámleányt kerli meg az a semmiházi, nem a saját leányát. Mert a jó asszony attól félt. S a leány is hajlandóságot mutatott. Csodálatos, hogy a leányoknak mily könnyen megtetszik az ilyen semmirevaló. Na, hiszen az lett volna a rettenetes csapas. Így mégis jobb.

— Persze, hogy jobb! — hagyta helyben az ura is, kit hamar rávett, hogy ne ellenkezzenek.

Tizenöt éve már annak s 15 év hosszú idő. Azalatt beszövi az emlékezet aranyos fatyolával a multat s ki tépné azt szét szent-ségtelen kézzel? En is hallgatom az özvegy-asszony dicsőítő himnuszát elhunyt férjéről, más is csak hallgatja némelyik talán még meg is toldja csupa jóindulatból:

— Az ám, milyen kedves ember volt, milyen derek ember volt, milyen kar, hogy oly korán meghalt.

A néni, a ki ugyanabban a mezővároskában lakik, különösen kifogyhatatlan az elhunyt dicséretében. Már meg akartam szólítani:

— Ugyan az Isten áldja meg néni, miért dicséri olyan nagyon? Hiszen egész életében azt mondta rá: haszontalan lump, semmiházi préda.

Kissé megzavarodott az öreg asszony,

mert ámbár nem szóltam, kiolvasta szememből, hogy mit szeretnék tőle kérdezni. Gyanakodva nézett rám s el nem ment, míg én el nem mentem.

Egy darabig együtt haladtunk.

— Édes öcsém uram — szót s ide-oda huzogatta fején a fekete selyemkendőt, melylyel falusi módra be volt kötve a feje — a kegyelet a legszebb hitvesi erény. Miért háborgatnánk azt? Nem mondom, hogy a boldogultnak nem volt egy és más hibája, de hát uram teremtem, melyikünk az, a kibennincs hiba? Minek feszegednénk azt most? Ne ítéljétek, hogy ti se ítéltesetek. Ez a keresztény felebaráti szeretet, kedves öcsém uram.

Már elvált volna az utunk, de mikor a kapujok elé értünk, az öreg asszony behitt magához:

— Legyen nekünk is szerencsénk kedves öcsém uram.

Láttam, hogy még nyomja valami a lelkét. Szerette volna megtudni, hogy mi járatban vagyok. Mikor elmondtam, hogy mi csoda ügyesbajos dolog hozott ide, megkönyörn ebbőlve sohajtott föl.

Mert akadnak olyan rossz emberek, kedves öcsém-uram, akik tudják, hogy egy kis vagyonkaja van az özvegy asszonynak s szeretnék azt megkaparítani. Rosz a világ, kedves öcsém-uram. — A legszentebbet sem kimélt. Pedig láthatnák, hogy ez itt hüözvegy, aki nem akar másodsorú férjhez menni. — Minek háborgatják? De rosz a világ, öcsém-uram. Azt mondják: hiszen még fiatal, majd megjön az esze. De kérem, kérem, mikor már tizenharmadik éve, hogy özvegy. — Mondhatnám, hogy szentségtörés volna megháborítani ezt a szép kegyeletet.

Az öreg asszony elérzékenyülve törülgette a szemét:

— Mindennap friss virágot visz ki szegényke a férje sírjára. S úgy intézkedett a végrendeletében, hogy idővel majd őt is oda temessék. Ott akar nyugodni. Az a kívánsága. S mi megtesszük neki, meg, kérem, mert hát mi vagyunk a legközelebbi rokonai, az örökösök szegénykének. Mi megtesszük minden kívánságát.

— Ugy! — gondoltam magamban, hát ti vagytok az örökösök.

Most már értettem, milyne szentségtörés volna föllebbenteni a mult fatyolát s szétszakgatni annak a szegény ábrándozó özvegy-asszonynak alomvilágát. De a ravasz vén néni hiába pislog reám, én ugy sem tenném, tőlem nincs miért félni. Csak a nők csodálatos voltán tűnök, akik ideált tudnak csinálni maguknak egy hetyke, hitvány, durvalelkű emberből is és bájos idillt csinálnak egy rövid házasság selejtes, köznapitörténetéből.

Mi ezt nem tudjuk.

Általános ünneplés.

Írta: Kuthi Zsigmond.

Debreczen, apr. 9.

Mikorára e sorok napvilágot látnak, — ünnepet ünnek a keresztények és az izraeliták. A gyáros beszünteti üzemét, megszűnik a pörölly ütése, a gép zakatolása, a kémény füstölése. A munkás bezárja műhelyét, a napszámos is ünnepi gunyát ölt és megtelne Isten háza ajtatoskodókkal. A róm. kath. egyház méltóságtelej és díszes temploma, a reformátusok puritan jellegű egyháza, — a zsidók komoly és egyszerű zsinagógái mind-mind viszhangzanak Isten dicsőítésétől.

Nagyon bölcsen intézkedett az Örökkévaló, a midőn a gyakorló pénz és elsvovar embernek megparancsolta, hogy az év bizonyos napjait megünnepelje.

Ez az ünnepnap bizonyos tekintetben fegyverszünet, melyet a gyarló, népszerű ember tart önmagával és embertársaival.

Az az örökös küzdés a létért, az az örökös harc a mindennapi kenyérért kivételként az embert méltóságából, emberi voltából; megkérgesíti szívét, eltompítja idealis-

musát, a szépre és jóra való hajlamát pedig elaltatja.

Áhelyett felkorkacsolja benne a szenvedélyek egész legióját; haszonlesés, pénz és hirtvágy, streberség, csalás, ámtás, hazugság, fortély, fondorság, tettetés, hízélgés, stb., napirenden vannak. Az ügyes, a fortélyos, az arrogans, a hízélgédő, a szemes, a szemtelen boldogul. A naiv, a hiszékeny, a szemérmetes háttérbe szorul, elpusztul. Örökös harc, folytonos küzdés, a viszontagság egész láncolata az emberi élet.

Az ünnep áhitatos voltával, fenséges szárnyaival, méltóságának szelidségével, szent-ségének malaszájával az emberiséget magához téríti, elfordítja azt kissé a mindennapiság sivárságából, a küzdelem zajából. A gyarló bűnös lélek megtisztul kissé salakjától: a küzdés, a harc, a lérteti küzdelem legalább az ünnep áhitata alatt pihen.

A mostani husvétli ünnepek különösen arra fordítandók, hogy az emberiség kissé magába szálljon. A társadalmi és a politikai életben az utóbbi időben oly jelenségek merültek felszínre, melyek mélyen belenyulnak az erkölcsrend világába.

Magasan álló egyének, akikre a közönséges halandók csak áhitattal néztek a bün, a megvesztegetés fertőjébe süllyedtek.

Egyének, akiket a nép bizalma a törvényhozás magas piedestajára emelt, elszédültek ott és öncélú eszközözé alacsonyították le állásukat. A társadalom minden rétege beteg, korhad, szenved. Általános degenerálás állott be a socialis életben.

Hova vezet mindez? Mi lesz ennek a vége? Mivé süllyed az emberiség?

Igy az ünnep alkalmával elmékedjek a gyarló ember és tisztítsa meg magát a bün salakjától. Egi világság és isteni béke szállja meg az emberiséget és tegye jóvá, fogékonyvá minden szépre és nem esre a sziveket.

Legyen tökéletes az emberiség, amilyen tökéletes a Mindenható, aki megparancsolá hogy ünnepeljük a husvétot.

A modern bölcs Salamon.

Erdekes esetet mesélt el az African Times. Egy kapvárosi előkelő ügyvédhez nemrég bekopogtat egy fiatal asszonyka. Kényes dologban akarja, ugymond tanácsát kérni. Az ügyvéd kiváncsian fordul feléje, a nő pedig elbeszéli, hogy hűgával együtt néhány nappal ezelőtt érkezett csak meg Angliából. Most férjeiket várják, kik valami expedicióból vannak visszatérőben.

Együtt szállottak meg egy fogadóban kis gyermekeikkel. A gyermekek hajszálra hasonlítottak egymáshoz, ugy, hogy ha más-más ruhában nem járattak volna, maguk sem tudták volna őket egymástól megkülönböztetni. Már most az a szerencsétlenség esett meg, hogy a cselédek fürdetés közben felcserélték a két hat hónapos kis fiut. Hogyan állapítsák meg, mely fiu kié?

A hűga megesküdött, elemészti magát, ha a dolgot addig nem sikerül rendbehozni, a míg a férje megjő. Zokogva fordult végre az asszonyka az ügyvédhez:

— Édes jó uram, tanácsoljon valamit. Hiszen megöl a szegény, ha ugy kell férjem elé lépnem, hogy meg ne tudom mondani, melyik a gyermekünk.

A tudós ügyvéd ur savanyu képet vágott tán ép olyat, amint hajdanán bölcs Salamon, megvakarta fülét, majd vigasztalon mondta a kesergő asszonynak.

— Sose bánkódjék, asszonyom, mert hátha el se cserélték gyermeküket?

— Oh! az bizonyos, hogy elcserélték zokogva a menyecske.

A tudós ügyvéd ur sunyi módon el kezdte a fülét hegyezni és megkérdezte még egyszer:

— Olyan bizonyos benne?

— Oh igen, teljesen bizonyos vagyok benne.

Az ügyvéd ur erre hirtelen felpattant székéből és diadalmasan mondta a menyecske-kének:

— No, ha így van a dolog, hát akkor nincsen semmi baj! Igen egyszerű a dolog, cseréltesse ki a fiúcskát megint, ennyi az egész.

Mondá és visszaült méltóságosan székebe.

Csodálatos, hogy az ilyen históriák mind épen a mesze Keleten esnek meg!

Régi emlékeimből.*)

Feltámadás.

Itt van, itt van, itt van újra
Itt van már a szép tavasz,
A szabadba — oda vágyom,
Hol madárdal zeng az ágon
S hó sugár új diszt fakaszt.

Itt vagyok már ifjú lányka,
S ép kikelet, kebleden,
Szellő-csókkal csókod meg
Arczom, ajkam, fürteimet,
S gyöngéden enyelve velem.

Feltámadás, ujult élet
Öröm és dal mindenütt,
Pedig ez a nagy természet
Nem régen még az enyészet
Rideg sírjában feküdt.

S a remény is, tört szívem is
Ezt a pezsgő éltet látva,
Látván ezt a varázsképet,
Halottból újra ébred
S azt susogva: »Hátha, hátha?«
Tarczal 1880. ápril 10.

Bartha Béla
joghallgató.

Hogy születik a Mágyikás?

Nagy Pénteken volt 200 esztendeje, hogy a rimaszombati toronyóra elverte az éjjeli tizenkettőt. Beh sokat ütött már, de olyan nevezetes tizenkettőt sem azelőtt, — sem azóta!

A vén harangozó — ő tudja mivel álmódott — ijedten ugrott fel az óraverésre s felesége félszízmáját azon félálmosan felkapva, kihajította a torony ablakon, mikor is egy ottsettenkedő kísértet, füles bagoly képeben a Hatvani uramék ablakának vágódott, melyből talán még most is omlanék a világosság a szombati toronyóra felé, ha a nagy szárnyruhátára el nem alszik a szobában pislogó mécses.

Egyszerre tehát sötét lett; mint ama Nagy Pénteken a Golgota körül s ebben a rémséges sötét pillanatban született meg a híres Mágyikás, Hatvani uram pedig ugyan abban a pillanatban özvegy ember lett.

A rokonok, szomszédok elsratták a néhai való jó Hatvaniné asszonyomat, egy hét múlva pedig ellakták a Pistike keresztelőjét.

A lógó és nem lógó komaság fejében hozott, tiszta szöttekbe göngyölt liba, malac, béles és más hasonlatos jókból csaptak olyan vig eszem-iszomot, hogy na!

Csak Hatvani uram volt szerfelett komoly és szóvalan.

Gergóné asszonyom azonnal átlátta a dolgok illető állását s furfangos eszének rimaszombati szótárából egymás után szedte elő kacagató mókáit, de Hatvani uram sehogysem akart vigasztalást bevenni.

Majd a vén harangozó, még vénebb felesége, ki valahonnan az ajtó háta mögül került elő, csapott fel szóvivőnek s rettenetes ábrázattal kezdé magyarázgatni Lucza éjszakai álmát: a fel csizmát, mely úgy repült az ablakon, mint valami seprűnyélen lovagló bőjti boszorkány s a kísértetet, mely füles bagolylyá változott. Nyomban kezdte is találgatni

* Tisztelet szerkesztő ur!; becses lapja husvétii számába valamely alkalmi dolgozatot sürget, jelenem annyira elfoglalt, hogy a mult fakult papirlapjaiba kellett menekülnöm, ha kívánságának eleget akartam tenni. Ezt a fogyatékos verset adom át 17 év után a nyomdafestéknek; külsője döcögős, de a természet feltámadása 17 év múltán ugyane gondolatot ébreszté bennem. Tisztelettel Dr. Bartha Béla jogtanár.

Telegdy uram híres egyiptomi álmos könyvből a számokat, melyeket még azon éjszaka ráolvasott volt.

Boszorkányt látni? ... b. b. »baromság« — mondja félig hallhatóan Hatvani uram; »egész gulya« vágja rá a hamiskás Gergóné. Boszorkányt látni — 17. Seprűt látni? »Látni és nem seperni lomhaság« — incselkedik tovább Gergóné. Seprű — 28. Csizmát hajítani? ... »Hééé«, sivalkodik egy nagyot a bölesőben fekvő Pistike. Annyi, annyi, eszem a zuzzáját, annyi volt, hét rhénes forint; 17, 28, 7, 17, 28, 7. — mormogja utána a fogatlan Berkiné.

Gergóné másnap fünek-fanak elmondta, hogy Berkiné megtette a lutrit, meg is nyerte.

— Rá is tért az árvára, hiszen egész életében mindig olyan szerencsétlen volt, hogy soh' se trefelte, pedig elhordta ám annak az ócska Aronnak, ugy a lelkem, el az egész vagyonát. Még a mi kicsije arról az áldott jó Berki komámól maradt, az Isten nyugosztalja meg, az is mind a lóduj kaszába vándorolt.

Hát csakugyan nyert Berkiné? mennyit? mondja már Gergóné lelköm, mert mindjárt kifurja az oldalom.

Hiszen nem nyert az, csak hogy már én is úgy gondoltam, hogy bizony féltett volna az árvára.

Igy továbbitgatta ezt a furfangos Gergóné az összes ismerősök között s ha meg nem tudakolták tőle alaposan, hogy igaz-e hát, nem-e, ő bizony csak hagyta reá a dolgot, hadd szójják-fonják tovább a Berkiné sorsát.

Gergóné e viselkedésének meg is lett a kívánt hatása. Kezdték találgatni a nyereség okát. Nem is lettek volna rimaszombati asszonyok, ha ki nem találják.

— A kis Hatvani Pista mondta meg a harangozóné lábrakelt félszízmájának az árát: Ugy van, ugy... »Lucza napján született.« — En meg azt hallottam azóta az apjától, hogy farkas foga van.»

»Nekem meg a tiszteletes asszony szolgalója mondta, hogy kálhólyagot evett«

»Azért ment hát Hatvani uram a minap olyan nagy sebtében a tiszteletes urhoz, tódítja Gergóné s egyet huz a szája szélén.

»Azért biz' a, zendítik rá egyező akarrattal.

Igy van lám! Nagy eseményeket legtöbbször csekélységek idéznek elő. Ki hinné, hogy Hatvani István debreczeni professzor nagy hírének a rimaszombati harangozóné félszízmája és hig veleje volt a megalapítója! Pedig ugy van.

Cs. I

Gábor urfi.

Jabloneczay Kálmántól.

A dohánytörő leányok vig danája hallatszik a varju lapos felől, azt a nótát dalolják olyan édesen, melancholikusán, hogy:

Biró uram panaszom van,
Nem szeretem én az uram.

A fányes tüzgolyó, a fáradt nap esendesen ereszkedik alá a pirosra festett égboltozaton, sugarait visszaveti a pusztai nyüzsgő vidékre, honnan a hazatérő nyájak kolompjai, szántó béresek ostor pattogásai dolgát végező munkások örömrivágásai messze határba elhangzanak.

Ismét egy újabb dalba kezdenek a dohánytörő leányok:

Megszólt a hadházi új harang,
Húzza aztat három fehér galamb,
Húzza azt a szomorú verseket:
Viszik a hadházi legényeket.

Olyan szomorú melódiaju dallam ez, megresket a hallgató szive, mikor azt hallgatja.

Gábor urfi a szénáskert palánkjára kü-

nyökölve figyeli a sz e b b n é l s z e b b n ó t á k a t .

Szive mélyéből egy keserű emléket szeretne kitörölni, de nem tudja.

Lelkét marezangó lelkiösmeretét akarja elnémitani a távolból hozza szálló dallamok k á b i t ó z e n é j é v e l , — de nem lehet.

A lelkét gyilkoló komor gondolatok meg-rázkódtak gondolkodó szervezetének minden szálaeszkájára, hogy attól m e g s z a b a d u l n i n e m b i r .

Pedig hát mit követett ő el? micsoda bűncselekmény terheii a lelkét?

Ebben a mai romlott, erkölcstelen világban bűnnek deklarálhatik, ha egy fiatal, erős, egészséges ember a feleje hajladozó rózsát leszakítja?

Hát minek hajlott oda? És ha már oda hajlott, miért tette azt? Talán azért, hogy vissza dobasson? Még erre egy fiatal szív nem tudott megfelelni.

És mégis Gábor urfi a reá ólomcsúlyal nehezédő banattól nem tud megszabadulni.

Székely Juditnak sáppadt, szomorú arca örökösen előtte lebeg, a vádoló szemrehányások összes kifejezése benne fénylik azokban az e l h o m á l y o s u l ó beesett szemekben.

Mindig látja azt a beteg leányt, mint fekszik ott fehér ágában, kibontott hajjal, lázban égő, kiszáradt ajkkal.

Mindenkinek szabad ötlet megnézni, meglátogatni, csak neki nem, akit még nem is oly régen oly kimondhatlanul szeretett.

Mindenkihez van egy pár lány édes szava, egy futó fáradt mosolya, csak ő hozza nincs, ki miatta azóta még gondolkodni sem bír.

Ezek a gondolatok viaskodtak Gábor urfi fejében, a dohánytörő leányok csengő dalai alatt.

A munkás leányok beértek már a majorba, gyorsabb, vigabb nótáik kiesalták szobákból a tanyai asszonyokat, gyermekeket, kik siettek eleikbe őket üdvözölni.

Utjuk ott vitt ela szénáskert előtt, melynek palánkján Gábor urfi még mindig gondolataiba merülve könyökölt.

A mikor meglátták a vigadó munkásnők az urfi, elhallgattak és arcukat a harag pirja futotta el, fejüket pedig megvetőleg a másik oldalra fordították.

Gábor urfi észrevette ezt és szemeiben egy keserű égető köny jelent meg.

Hát meg ezek is haragusznak ő reá, megvetéssel fordítják el arcukat ő felőle, ki eddig nem csak parancsolójuk, urok volt, hanem jókedélyü játszó társuk is?!

Milyen nagy bünt követett ő el, hogy még ezek az egyszerű paraszt leányok is undorodnak tőle.

Gábor urfi test és lélekben megtörve, öntudatlanul hagyta oda szénáskert palánkját, fejét szomorúan alácsüngtetve céltalanul bolyongott a sík mezőn.

Ment a nélkül, hogy tudta volna hova? hajtották saját énjének háborgó gondolatai, ki a vadvirág illatával fűszerezett rónára, vigasztalást keresett a fűj egyhangú szavában, az ezernyi mezei tücsök összhangu csiripolásában.

Egyszerre csak észre veszi, hogy ott áll azon kis fehérre meszelt házika előtt, melynek hűvös kis rendes szobáscsájában annyi boldog órákat töltött el.

Ott állott a Székely Miklós gulyás számadó háza előtt, a kinek a leányát elcsábította.

Gábor urfi reszketve fordult a kis ablakhoz, melynek függönyei mögött belátni lehetett a szobába.

Szemben az ablakkal a magasra felvetett fehér ágyon feküdt mozdulatlanul, lilium-fehér arccal Székely Judit.

Ágya mellett ószhaju édes anyja imádkozott.

Gábor urfi mozdulatlan tekintettel bámulta azokat a feledhetlen kedves vonásokat.

Majd elszántan az ajtóhoz közeledik, hogy bemegyjen.

Bemegy — szakadjon rá az ég összes csillagával — mégis beszélni akar azzal a szeretett leánnyal, ha az életben utóljára is.

A rozszant deszka ajtó egy nyomásra kinyílik és Gábor urfi ott áll bűnbánóan, megörnyedve a leány agya előtt.

Az öreg tisztességben megöszült édes anyja hosszan, szüroán legelteti szemét Gábor urfi alakján, de a köszöntését nem fogadja és nem szól egy szót sem.

Gábor urfi szeméi oda tapadnak a leány alvó arczára.

A leány lázas álomban beszél, suttog egy lelkével viaskodó szellemek, majd örömmosoly vonul át ajakán, majd ismét fájdalmas, keserű könnyek hullanak szeméből, melyet a fehér vánkos szomjazva iszik fel.

Es ezt Gábor urfiának mind látni, éreznie kellett.

Gábor urfi nem bírván már égő fájdalomnak kitörésén uralkodni, oda borul az agy lábához és megragadja az alácsüngő hideg kezeket, így kiált fel:

Judithom! édes egyetlen szerelmem, én vagyok itt Gábor!! ebredj!! emeld felém bűnbajos szemeidet, hadd tekintsek bele, hadd találjam fel benne elvesztett nyugalmas, tönkretett boldogságomat.

A leány leány felebredt, faradt, lázas tekintetét a térdelő ifju felé fordítja, néhány pillanatig szerelemittasan bámult azokba a szerelmes szemekbe, melyektől az ő lelke örökre elkarhozott.

Majd haragos pir lepte el a fehér fonyadt arcot — a teveteg szemek villámokat szórtak és kezét indult a tőse a n rántotta vissza.

— Menjen innen az urfi, — nyögé fuldokló zokogás között — hagyjon el — távozzon szemeim elől, utalom, megvetem.

— Verje meg az Isten, ne legyen boldog soha.

— Menjen — takarodjon szemem elől...

Már tovább nem bírta felhaborodott lelkének kirohanása ezt a felindulást, alétlan hanyatlott vissza párnáira.

Gábor urfi megkövülten hallgatta a megcsalatott szívnek kitöréseit, lelke mélyébe gyökeret vertek azok az átkok, melyek a beteg leány ajkáról elhangzottak.

Majd lathatatlan rémekből megriadva ugrott fel térdelő helyzetéből s mint egy örült távozni akart a szobából.

De az ősz anyja elébe állt.

— Várjon még egy kicsit az urfi — szólalt meg komor, fenyegető hangon.

Várjon egy keveset — azután menjen, fusson ki a nagy világba és igyekezzen elfeledni azt a bűnt, melyet elkövetett, ha tudja, ha lesz hozzá ereje.

— Várjon — folytatta mindég komorabban — előbb hadd mondok, hadd sorozom el az összes gázságait az urnak, hadd verjem arcához cselekményeit — úgy a hogy megérdemli...

Az urfi egy évvel ezelőtt, a mikor az iskoláit elvégezte és hazajött az atyja birtokába gazdalkodni, ösmerte meg az én szép egyetlen leányomat. — Szegényt a sorsa oda vitte az urfi felügyelete alá — a széna gyűjtőhöz.

Az urfiok rajta maradt a tekintete a fehér arcza, szende leányon és feltette magában — csupa kedvtelésből, hogy elfogja csabítani.

Elkezdett a fülébe mindenféle bolondságokat suttogni, ígért neki piros zsali kendőt, gyöngyfűzért a nyakába, piros czipellőt a lábaira.

De hogy mindezen ígéretekkel nem ment semmire, utóljára háza s s a g o t is ígért neki...

A vallásos érzelmekben nevelt leányt már ezen ígért megrendítette. Hitt az urnak egész szerető lelkének erejével és megszerette szívének lángoló szerelmével.

Es — es — az urfi lett...

De minthogy az urfi csak elcsabította, hazug szavaival csupán biztatta, a leány bevallott nékem mindent, sajnos — már csak akkor, mikor a nyánák érezte magát.

Ettől kezdve megváltozott az én aranyos kedélyű kedves leányom.

Szomorú — nagyon szomorú lett — örökösen a magányt kereste.

Egyedül bebarangolta a palánki rétet, hova ezelőtt még az apjával sem mert volna elmenni.

Piros arcza viasz halványá változott, gömbölyű testéről úgy fogyott a hus, mintha edarabolták volna róla.

Az urfi is észrevette ezt, mert azóta nem igen volt dolga a palánkai guiyas háznál.

Már három hete nyomja az agyat és a doctor ur szerint még csak pár napig fog élni.

Legyen meg az Isten szent akarata.

— De az urfi!! — rikolta most már furiává változva a szívében megsebzett anyja — bűnhődjön meg szászor, ezerszer leányom meggyilkosáért. Büntesse meg a mindenháto örök keserűséggel.

Most pedig ki innen, ki ebből a szobából — hol egy eltaposott angyali léleknek utolsó sóhajta repül ki a levegőbe.

Az indulattól elragadott anyja sarkára csapta az ajtót és magosan karját felemelve, mutatott Gábor urfiának távozást.

Gábor urfi mint egy kivert kuvasz hagyta el a haldokló S z e k e l y Judith szobáját.

Önkivületi állapotában érkezett vissza a kastélyba.

Azonnal csomagolni kezdett.

Elutazni — ki a nagy világba, feledni mindent, feledni a világot, meghalni Afrika sivatagjai között — ez volt lelkében megérlelődve.

Másnap reggel két kedves jukker lova repítette ki Gábor urfi a major udvarából.

A dohány törő leányok a dülő ut mentén törték a aagy levelű dohányt.

Amikor az urfi kocsját meglátták, rázendítettek arra a lélekölő nótára:

Nem átkozlak rózsám

nem szokásom...

Csak a mosdó vized

vérré váljon.

Törülködő kendőd

lángot hanyjon,

Az ur Isten soha

meg ne áldjon.

Gábor urfiával repült a két paripa, ő pedig a kényelmes, ruganyos ülésen összezugorodva ült, lelkének nyomasztó sulya alatt

Védjegy. Védjegy.

Mária-czelli

Gyomor-cseppek

nagyszerűen hatnak gyomor bajoknál, nélkülözhetetlen és állandóan ismeretes házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: étvágytalanság, gyomorgyengeség, bűzös lehelet, felfújság, savanyu felbőgőgés, hasmenés, gyomorférgés, folesleges, nyálkaválasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörös szűkülés.

Hathatos gyógyszernek bizonyult fejfájásnál, a mennyire ez a gyomortól származott, gyomorultorhólsági étellekkel és italokkal, gilezták, nájhajok és hámorhoidáknál.

Említték bajoknál a **Mária-czelli gyomorcseppek** évek óta kitünően bizonyultak, a mit száz meg száz bizonyítvány tanúsít. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi forrást: **Török József** gyógyszerháza **Budapest**, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást tüzetesen tessék megnézni! Csak oly cseppeket tessék elfogadni, melyeknek burkolatára zöld szalag van ragasztva a készítő aláírásával (C. Brády) és ezen szavakkal: „Valódiságát bizonyítom”.

A Mária-czelli gyomorcseppek valódián kaphatók.

Kapható Debreczenben: Göttl Nándor, Tóth Béla, Mihálovits István Dr. Róthschnek V. Emil, Tamásy és Balázs gyógyszereszeknél. Diószegen: Vaday Ignác. Er-Mihályfalván: Matray István. Hadházon: Farkas Ödön, Kabán: Horváth Kálmán gyógyszereszeknél.

Serravallo China-bora

v a s s a l,

orvosi tekintélyek, mint udv tanácsos. Dr. Braun udv. tanár Dr. Drasche tanár, udv. tan. lovag. Dr. Kraft-Ebing tanár, Dr. Monti tanár, lovag dr. Mosetig-Moorhof tanár, Dr. Neuser tanár, Dr. Schauta tanár, Dr. Weinlehner tanár által sokszor felhasználva és legjobban ajánlva

(Gyengék és lábbadozóknak.)

Ezüst érem:

XI. orvosi congressus Róma 1894.

IV. Gyógyszerek és Chemiai congressus Nápoly 1894.

Arany érem:

Kiállítás: Venéczia 1894., Kiel 1894., Amsterdam 1894.

Berlin 1895., Páris 1895.

Több mint 700 orvosi elismerés.

Ezen kitünő, új életet gerjesztő szer, kitünő ize miatt különösen gyermekek és asszonyok által kellemesen használhatók. 1/2 literes üvegekben a frt 1.20, 1 literes üvegekben a frt 2.20. Kapható minden gyógyszerháznál.

Serravallo gyógyszerháza Triestben

gyógyszer nagybani szétküldése.

Aapittatott 1848.

Előnyös képviselő

ajánlatik minden rangu tevékeny egyéneknek.
10 kros bélyeggel ellátott levelek intézendők:
sub A. 34. Annoncen-Expedition der NIEDERLANDSCHE KIOSKEN-MAATSCHAPPIJ, ROTTERDAM (Holland.)

IDEGBETEGEKNEK

ajánlatik, hogy a már 15 év óta bevezetett és tanárok, gyakorló orvosok és a nagy közönség által mindég nagyobb körben használt gyógymóddal, mely csak külső mosdásokból áll, ártalmatlan, olcsó és meglopó hatású, megösmérkedjenek.
Tessék **Weissmann Roman** 25. kiadást ért brosuráját kérni:

«Ueber Nervenkrankheiten und Schlagflu»

(Idegbetegségekről és székhüdestről), mely Debreczenben dr. **Róthschnek V.** Emil ur gyógyszerárjában kapható.

Meghívás.

A debreczeni ipar- és kereskedelmi bank

1898 április hó 24-én délelőtt 10 órakor

Debreczenben az intézet saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. cz. részvényesek ezennel meghivatnak, oly figyelmeztetéssel, hogy az alapszabályok 28-ik cikkének rendelete szerint részvényeiket a közgyűlés előtt 5 nappal az intézeti pénztárnál le kell tenniök.

TÁRGY:

Az 1898 márczius 6-iki rendes közgyűlésre is tárgyal kitézött alapszabály változtatás, miután e közgyűlés — nem lévén a részvények fele képviselve — az alapszabályok 32. cikke értelmében e tárgyra vonatkozólag határozatképes nem volt; a 20-ik cikk alapján jelen elnapolt rendkívüli közgyűlésen a kitézött alapszabály változtatás tekintet nélkül a megjelent részvényesek s a letett részvények számára tárgyalatni s elintéztetni fog.

Kelt Debreczen, 1898. márczius 10-én tartott ülésünkből.

Az igazgatóság.

100.000 sorsjegy 50.000 nyeresmény.

Ezen sorsjáték 6 osztályra osztott
össznyeresménye a következő:

korona		korona	
1 jutalom nyeresmény	á 600.000	1 nyeresmény	á 25.000
1 nyeresmény	» 400.000	7 »	» 20.000
1 »	» 200.000	3 »	» 15.000
2 »	» 100.000	31 »	» 10.000
1 »	» 90.000	67 »	» 5000
1 »	» 80.000	3 »	» 3000
1 »	» 70.000	432 »	» 2000
2 »	» 60.000	763 »	» 1000
1 »	» 40.000	1238 »	» 500
5 »	» 30.000	90 »	» 300

31700 nyeresmény á 200 kor. 3900 nyeresmény á 170 kor.
4900 nyeresmény á 130 kor. 50 nyeresmény á 100 kor.
3900 nyeresmény á 80 kor. 2900 nyeresmény á 40 kor., összesen

50,000 nyeresmény
13.160,000 korona összegben.

BIHARI EDE

Magy. kir. szabadalmazott

osztálysorsjáték
főelárusító helye.

Elküldök utánvetellel vagy a betétösszeg előleges beküldése ellen (posta-utalvánnyal vagy ajánlott levélben)

I. osztályu eredeti sorsjegyet

egy egész 6 frt   egy fél 3 frt   egy negyed 1.50   egy nyolczad 75 kr.

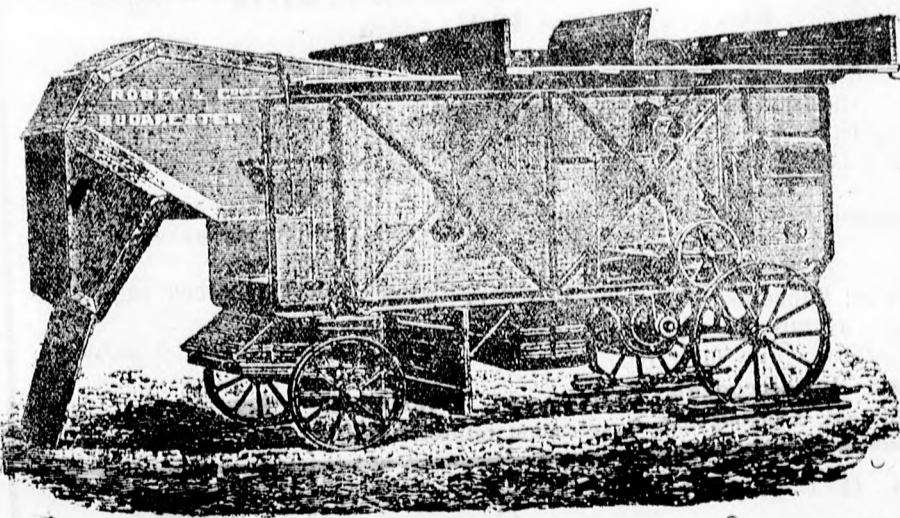
A hivatalos terv minden megrendelőnek ingyen mellékeltek. A húzás-jegyzéket mindjárt a húzás után felszólítás nélkül beküldöm.

Megrendeléseket kérem minél előbb a sorsjegyek eladásával megbízott főelárusítónak

BIHARI EDE BUDAPEST
Kerepesi ut 20.
beküldeni.

A legnagyobb nyeresmény a legszerencsésebb esetben

egy millió korona.

Robey & Comp.

gépgyárosok

BUDAPEST, IX., Rákos-utca 7—9. szám

(az iparművészeti muzeum mellett.)

Legelső gyártói

a vaskeretes cséplőgépeknek.

Gőzmozgonyok, cséplőgépek, kazalrakó gépek, uti mozdonyok vízszint fekvő talapzatos gőzgépek, Cornwall, gőzkazánok, magas nyomásu vagy Compound Robey, stabil-gőzgépek mozdony-kazánnal, malmok és malomberendezési tárgyak.

Arj-gyűlések és költségvetések kívánatra ingyen és bérmentve.

**Nagyon finom
kanári előénekeseket**

küld utánvétel mellett énekelési tehetségük szerint 8—20 márkáért 8 napi próbaidőre. Praktikus ének- és rollikalitkák is. Minden nagyobb kiállításon kitüntetve. Prospektus ingyen. **W. Heering**, St. Andreasberg (Harz) 427.

**Csak
fiatal
embereket**

érdekelhet tudni, hogy a
párisi Dr. BOITON

Injectio Oriental

már néhány napi használat után elmulasztja még a legrégebbi bántalmakat is, főlegesen tehát **santal olaj** vagy **copaiva balzsam**mal kísérletezni, mert ezek csak a gyomrot rontják és a bajt nem gyógyítják meg.

1 üveg Boiton Injectio ára 1 forint
Magyarországi főraktár:

ZOLTÁN BÉLA gyógyszerésze Budapest,

V., Nagykorona-u 23. (Széchenyi-tér sarkán.)

Kapható minden nagyobb gyógyszerárban.

Postai megrendelések czíme:

Zoltán gyógyszerész Budapest.

**Richter-féle Horgony-Pain-Expeller
Liniment. Capsici comp.**

Ezen hírneves házi-szer ellenállt az idő megpróbáltatásának, mert már több mint 27 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmazták köszvénynél, csuznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegekben árban majdnem minden gyógyszerárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél Budapest. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. **Ki nem akar megkárosodni**, az minden egyes üveget „Horgony” védjeggyel és Richter cégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Eladó italmérési szerelvények,

u. m.: egy nagy jégszekrény Boross-féle, hordós és üveges Ser és Borhűtésre, 5 hűtőkor-sóval és egy kisebb jégszekrény palackos italok hűtésére, székek, asztalok, boltiállványok stb. Továbbá Cognac, Likőr s egyéb pálinkafélék, fehér és vörös borok palackokban és hektoliterenként, az italmérési üzlet beszüntetése miatt, igen olcsó, leszállított áron eladók **Posszert Jánosnál** Debreczenben.

Magy. kir. szab.

(II. SORSJÁTÉK.)

osztálysorsjáték

(II. SORSJÁTÉK.)

100000 sorsjegy — 50000 nyeremény.

Ezen nyeremények, melyek 6 osztályban kihuzatnak, kitesznek összesen

13.160,000 koronát

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

Egy Millió Korona 1000000 Egy Millió Korona

Kül.:

A huzások nyilvánosan a magas kormány felügyelete alatt történnek Budapesten.

1 díj a
1 nyer. »
1 » »
2 » »
1 » »
1 » »
2 » »
1 » »
1 » »
5 » »
1 » »
7 » »
3 » »
31 » »
67 » »
3 » »
432 » »
763 » »
1238 » »
90 » »
31700 » »
3900 » »
11750 ny. a 130, 100, 80, 40 kor.

600,000
400,000
200,000
100,000
90,000
80,000
70,000
60,000
40,000
30,000
25,000
20,000
15,000
10,000
5,000
3,000
2,000
1,000
500
300
200
170

Mindjárt a huzás után beküldjük t. ügyfeleinknek a hivatalos huzási lajstromot.

A megrendelt sorsjegyekkel együtt beküldjük minden megrendelőnek a kimerítő hivatalos sorsolási tervezetet.

A megrendelt sorsjegyeket beküldjük az összeg utánvételével is, ha ezt nem kapjuk postautalvány vagy más uton.

A sorsjegyek árai az I-ső osztályra:
1 egész sorsjegy frt 6—
1 fél » » 3—
1 negyed » » 150

50000 nyeremény és díj melyek összesen kitesznek

13.160,000 koronát

A huzás kezdete f. é. május 11-én.
Megrendelések minél előbb beküldendők, mert valamennyi sorsjegy rövid idő alatt elfogadva.

Fejérvári és Társa Budapest, 5. Marokkai-utca
főelárusítók.

Tessék a czimre vigyázni!

Alapított
1880. évben.

Hrabéczy Antal

vegyészeti gőzmosódája, műfestészete és tisztító intézete
DEBRECZEN, Széchenyi-utca 1801. szám.

Alapított
1880. évben.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy üzletemet, — mely 18 éves fenállása óta osztaltan elismerésben részesült — a modern technika legújabb eszközeivel **ujjonnan felszereltem és kibővíttem**, úgy, hogy az nemcsak a fővárosi, hanem a külföldi hasonló intézetekkel is képes versenyezni. Több oldalról hangoztatott kívánságnak megfelelően egy

fővárosi férfi szabót

alkalmaztam azon czélből, hogy a munkában adott férfi ruhák szakszerűen kijavíttassanak és ki is vasaltassanak.

Festetnek: selyem, gyapju, pamut, fél-gyapju kelmék, mindennemű női ruhák egészben vagy szétbontva, butorkelmék, női jaquetek és uri öltözetek.

Tisztítatnak: Női-, u. m. házi-, utcza- és béli ruhák, a legvilágosabb és legvalótlanabb színű selyem ruhák, napernyők, uri öltözetek, szőnyegek és függönyök.

Katonatiszti lópokróczok festése és tisztítása.

Vidéki megbízások a legnagyobb figyelemmel teljesítettek.

Tessék a czimre vigyázni!

A debreczeni első takarékpénztár

jelzálogi bekebelezés mellett földbir-
tokra, állandó bérjövédelmet biztosító
kéz vagy építés alatt lévő városi
házakra 40 éves vagy rövidebb idő
alatti lejáratu

készpénzes zálogleveles törlesztéses kölcsö- nöket és váltóhitelt

engedélyez a legmértányosabb kamat
és feltételek mellett. Megkeresésre az
összes üzletágainkra vonatkozó érte-
sítést szívesen nyújtunk.

A bekebelezési ügyletek gyors és ju-
tányos keresztül vitelére ajánljuk takaré-
pénztárunk bizalmi ügyvédjét **Des Combes**
Henrik urat, (lakik Piacz-utca 2145 sz.)
ki is a takarékpénztár által megállapított
legjutányosabb díjtarifa számítása mellett,
az öt megkereső fele nek szolgálatára áll

1893

Vetés ideje: Augusztus és szeptem-
ber.
Ültetés távolsága: 15-20 cm.
Talaj minősége: trágyázott.

Mauthner-féle magvak.

Aussaatzeit: und Sep-
tember.
Pflanzweite: 15-20 Cm.
Bodenbeschaffenheit: Gut gedüngt.

A Mauthner-féle hirneves

konyhakerti- és virágmagvak

zárt és hatóságilag védett csoma-
gokban, törvényesen bejegyzett

medve-védjeggyel

valamennyi nagyobb

fűszer- és vaskereskedésekben
kaphatók.

A Budapesten, Andrassy-ut 23. szám
alatt létező **Mauthner Ödön** cég csakis
olyan csomagoknál vállal teljes jótállást
egészen friss és valódi magvakért, a
mely csomagok ragasztva, a medve-
ábrával és a Mauthner névvel je-
lölve, úgy a mint a mellékelt rajz is
mutatja.

Legnagyobb nyeremény

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50,000 nyeremény

JEGYZÉKE

A legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Korona
1 jutalom	600000
1 nyer. á	400000
1 " "	200000
2 " "	100000
1 " "	90000
1 " "	80000
1 " "	70000
1 " "	60000
2 " "	40000
1 " "	30000
5 " "	30000
1 " "	25000
2 " "	20000
3 " "	15000
31 " "	10000
67 " "	5000
3 " "	3000
432 " "	2000
763 " "	1000
1238 " "	500
90 " "	300
31700 " "	200
3900 " "	170
4900 " "	130
50 " "	100
3900 " "	80
2900 " "	40

50,000 nyer. és jut. **13.160,000**
összesben

melyek hat húzásban sorsoltatnak ki.

A második nagy magy. kir. osztály-
játék nevensokára ismét megkezdődik és

100,000 sorsjegyre **50,000** újból nyeremény

jut, vagyis az oldalt levő nyereményjegyzék szerint
az összes sorsjegyek fele feltétlenül nyereményre

A nyerési esélyek tehát, amint már álta-
lános ismeretes, óriásiak.

Szíves meilőbbi megrendeléseknél eredeti

sorsjegyeket a tervszerű eredeti árban és

pedig: egész 1-ső oszt. eredeti sorsjegyet 6 — frt

egy fel " " " 3 — " "

negyed " " " 1.50 " "

nyolcad " " " .75 " "

küldünk szét utánvétellel, vagy a pénz előleges

baküldés ellenében.

A húzások után megküldjük tisztelt vevő-
inknek a hivatalos húzási jegyzéket, hivatalos ter-
vezetek pedig díjtalanul állanak előre is rendel-
kezésre. Amint ismeretes, a húzások a magy. kir.

kormány ellenőrzése mellett nyilvánosak és

azoknál mindenki megjelenhetik.

Kiváló szerencse

kedvezett főarudánknak az I. magy. kir. osztály-
sorsjátékban, a mennyiben már az előző osztá-
lyokban (az elő öt osztályban) 100,000,

30,000, 5000, valamint számos 2000, 1000,

500 és 300 koronás nyereményt nyertek fő-
arudánknak, melyeket a szerencsés nyerőknek ki

is fizettünk.

Ajánlatos ennélfogva a II-ik magy. kir. osztály-
sorsjátékban I-ső húzásához a megrendeléseket

mielőbb hozzánk juttatni. Emlékeztetünk az

első sorsjátéknál hangoztatott azon többszöri

figyelmeztetésünkre, hogy röviddel az első osz-
tályú húzás előtt az első osztályú sorsjegyek el-
kelnek; és igazunk is volt, mert még közvetlen

az első osztály húzása előtt a bel- és külföld elá-
rasztott bennünket rendelmenyekkel olyannyira,

hogy a későn érkezőket legnagyobb sajnálatunkra

már nem eszközölhetők.

Kérjük tehát a rendelmenyeket az első osz-
tályhoz mielőbb, mindenesetre azonban legkésőbb

április hó 15-éig

hozzánk beküldeni, mert csak ez esetben ígérhet-
jük ezek biztos eszközölését.

Török A és TSA

a magyar. kir. szab. osztálysorsjáték
főelárúsnál

Budapest V., Váci-körút 4/A.

Dr. R. G. M. 86614.

Uj férfi erő,

- Uj mozgékonyaság és életűdeség.
- Uj önbizalom,
- Uj emlékezőtehetség,
- Uj üzlettehetség,
- Uj élvezetek

érhetők el gyenge férfiaknál villamosság
által. Dr. Sanden ezen új életre serkentő
csodatevő testbatteriaja öv formában igen
könnyű és tudományos uton vezetettik be
a testbe, a betegnek alvás közben hozza
meg a gyógyulást.

Dr. SANDEN

electromos öve

biztos

gyógyulást eszközöl

köszvény, rheuma, idegesség, álmatlanság és
étvágytalanság, influenza és morphiom-be-
tegség, neuralgia, hysterikus betegségnél,
sápkór, dermidségnél, há gerinczorvadás-
nál, görcs, szivdobogás, vértolulás a fejben,
szédülés, hypochondria, asthma, fülzugás,
hideg kezek és lábak, ágybavizelés, bőr-
kútegek, rosz szájszag, kolika, fogfájás és
női beteksegeknél.

A hol minden hasztalan volt
ott próbáltas-
sék meg **Dr. Sanden electromos öve.**

Gyenge férfiak, nők és gyermekek dr.
Sanden electromos övét viseljék.

A gyógyultak ezrei minden országban
bizonyítják a nagyszerű hatást.

Darabja csak 5 frt

vám- és viteldíjmentesen a pénz előleges
beküldése mellett. Utánvétellel 30 krral drá-
gább; a megrendelőnek tehát további költség
nem származhatik. Discret szétküldés. Meg-
rendelésnél a csipő-bőség megirandó.

Egyedüli eladás:

F. Epstein

Dresden-A., Zöllnerstrasse 35.

Levelezés minden nyelven.

Tessék a címre vizyázni!

Aláírási felhívás

a Debreczenben létesítendő mezőgazdasági malommal egybekötött

„Keményítőgyár Részvénytársaság“

részvényeire.

Alólirottak — a beszerzett adatokból és szakértői véleményekből — meggyőződést szerezvén arról, hogy Debreczenben egy mezőgazdasági malommal egybekötött keményítő-gyár nagyon jövedelmező vállalat lenne és városunk és vidékének gazdasági helyzetén nagyot lendítene, elhatároztuk, hogy egy ilyen vállalat létrehozására részvénytársaságot alakítunk. Ennek következtében a létesítendő „Első debreczeni keményítő-gyár részvénytársaság“ alaptőkéjének biztosítására szükséges részvény-aláírás eszközölhetése céljából a kötelező tervezetet magában foglaló aláírási íveket ezennel kibocsátjuk, — felkérve a nagyérdemű közönséget a részvények mielőbbi jegyzésére.

1. A vállalat tárgya: Buza- és kukorica-keményítő, valamint eszriz gyártása és értékesítése, az ehhez szükséges liszt előállítása, a fel nem dolgozott liszt eladása, vámörlés, darálás és esetleg más hasonló iparág folytatása.

2. A vállalat tartama a cégjegyzéstől számított 50 év, mely azonban közgyűlési határozattal meghosszabbítható.

3. Az alaptőke 300,000, szóval háromszázezer korona.

4. A részvények száma 1500 darab, névértéke 200 korona.

5. Az aláírás zárideje 1898. május 15-ik napja.

Az aláírás alkalmával minden aláírt részvényre névértékének **tíz** százaléka készpénzben lefizetendő. A névérték további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 15-ig**, további **20, szóval husz** százaléka **1898. június 30-ig** lesz a Debreczeni Közgazdasági Bank pénztárába befizetendő.

A részvények névértékének további 50, szóval 50 százalékát tartoznak aláírók a megalakulás után a közgyűlés által meghatározandó módokat mellett a Keresk. törv. 169. és 171. §§-aiban körülírt jogkövetkezmények terhe alatt kifizetni.

6. Az alapítók a keresk. törv. 150. §-a alapján az igazgatóság kinevezésének jogát az első három évre magoknak tartják fenn.

7. Szervezési és alapítási költség czímen minden egyes részvény után annak kiállításakor 2 — két — koronát kell a pénztárba lefizetni.

8. A részvény-aláírások eszközölhetők alólirott alapítóknál és a Debreczeni Közg. Banknál, személyesen vagy posta útján a megfelelő 10% beküldése mellett.

9. Tuljegyzés esetén aránylagos leszállításnak lesz helye.

10. Alólirott alapítók a részvényekre befizetett pénzekért az egyetemleges felelősséget ea keresk. törv. 152. §-a értelmében magunkra vállaljuk.

Kelt Debreczenben, 1898. évi márczius hó 24. napján.

A l a p í t ó k:

Berger Jenő építész-mérnök, Debreczen Széchényi-u.

Dr. Fejér Ferencz ügyvéd, Debreczen, Piacz-u. 1825.

Fleischmann Mór nagykeresk., Debreczen, Kossuth-u.

Dr. Freund Jenő ügyvéd, Debreczen, N.-Várad-u. 2122.

Horváth István földbirtokos, Debreczen, Kossuth-u. 50.

Dr. Király Ferencz országgyűlési képviselő, Debreczen, Kossuth-u.

Komlóssy Arthur városi főjegyző, Debreczen, Kismester-u.

Kovács János sertéskereskedő, Debreczen, Timár-uteza 2300.

Kohn Adolf nagykereskedő, Debreczen, Egyháztér.

Lusztig Dezső keresk. ügynök, Debreczen, Piacz-u.

Márk Endre kollegiumi ügyész, Debreczen, Hatvan-u.

Nagy Jakab földbirtokos, Debreczen, Nagyuj-u.

Polgári Bálint földbirtokos, Debreczen, Nap-u. 2491.

Reichmann Armin vállalkozó, Debreczen, N.-Várad-u.

Rickl Antal földbirtokos, Debreczen, Kossuth-u. 23.

Stahl Géza városi főmérnök, Debreczen, Rózsátér.

Tóth Béla építész, Debreczen, Nagyuj-u.

Ungbhvári József sertéskereskedő, Debreczen, Nagy-Péterfia 829.

Weinberger Lajos kereskedő, Debreczen, Nagyuj-u.

Weisz Sándor kereskedő Debreczen, Piacz-u.

Woafka Antal jószágfelügyelő, Debreczen, Szt. Anna-u.